

საქართველო

ფასი | დარი

გვერდითი

info@geworld.net

6 **რა გედი ელით ჩვეოლუხიის სოფიან ქაღაბს?**

6 **ბანეთიქილაბის თაფუი, ვერხსლის კოვზი და ოქროს თაფუი**

7 **ჩინურ სანარმოვი ქართულაბს ქატორულ პირობაბუი აბუბაბაბან**

გიორგი შენგელაია: **12** **სააკაბვილი კლოუნია!**

18 **პოპულისტაბის, დემაბობაბისა და მარიონეტაბის ასპარაზი**

ქართველი ხალხი ბრდამლსა და უროს შორის არის მოყოლილი და უროს ყოველი დარტყმით, ქართულის ნაცვლად, „ამერიკული ოცნება“ იჭიდება.

გაგოვჭადოთი ამერიკული ოცნება?! ²

3 **შალვა შაგვულიძე: «გუვიდობის ფონდის» ბარაბაბ ყველაბ ვიხით, რობ საქართველო არაბეგბარჩი სანაღბნიფოა**

10 **გიორგი თეგზაძე: ხინაბუი პატიმარჩი ირაკლი მღინარაბაბე ბარღაიხვალა, მას ბულბკარღისა და კისრის არაბუი ხაბისა და ნაბების კვალი აღანიბუნებოდა**

ღიკ ჩეინის ქაღიბვილი ¹¹ საკუთარ ღაქაღზე დაქორენიდა

პოლიტიკა

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ივანე, რომ ივანიშვილი სააკაშვილს ჯერჯერობით სავსებით წარმატებულად „აბურთავებს“, შვიტლავა მიგვიყვანოს დასკვნამდე, რომ შესაბამისი „ქსელი“ სააკაშვილის გარემოცვაში მან, დიდი ხანია, გამართა. ყველაზე სანიტარული კი, ალბათ, ისაა, რა როლს ასრულებენ ამ თამაშში ამერიკელი პარტნიორები. ერთის მხრივ, ძველი წარმოსადგენი, რომ ისინი განუხადებენ, თუმცა, მეორე მხრივ, ამ დროისთვის არ არსებობს ფაქტები ან თუნდაც „საფუძვლიანი ეჭვები“, რომლებიც ამ თამაშში სერიოზული მსჯელობის შესაძლებლობას მოგვცემს.

როდესაც ბიძინა ივანიშვილს 75-მილიონიანი ჯარიმა უნდა გადაეხადა. მან, როგორც ცნობილია, ამის გაკეთებაზე უარი განაცხადა. აგრეთვე, გაირკვა, რომ ბიძინა ივანიშვილი აღარ ფლობს ნილებს ქართულ კომპანიებში, ბოლო მათგანი „ქართუ ბანკში“ მან 2 მაისს თავის შვილს — უტას გადასცა. „ქართული ოცნების“ ლიდერის სახელზე გაფორმებული უძრავი ქონება საჩხერესა და ბაკურიანში და მან არ გამოირიცხა, რომ ხელისუფლებამ შეიძლება ის დააყადლოს.

სელისუფლაბა (ნაით) უნდა ახსოვნიკავდეს, რომ ივანიშვილის დაპატიმრების მხდლობა შეიძლება მსოფლიო აკაულობის და ჩვეულებრივ ფასად დაუჯდეს

სებას თვალთმაქცური ხასიათი ჰქონდა. ეს, იდეაში, შესაძლებლობას მისცემს, გაანადგუროს „ქართუ“ და ის კომპანიები, რომლებიც „ქართული ოცნების“ დაკვეთებს ასრულებენ და ივანიშვილს ტექნიკური ხასიათის პრობლემები შეუქმნას. ამავდროულად, ხელთ იგდოს დიდალი ქონება სანარმოებელიდან და ოპონენტის თბილისური რეზიდენციიდან (სურათები, ავეჯი... მოკლედ ყველაფერი, რასაც პირობითად შეიძლება „ვერცხლის კოვზები“ ვუნოდოთ). ასევე ამ ოპონენტის დროს, სელისუფლაბას შიდასაბაზის საინჟინერო ადამიანისთვის ჩაბარება. თანხის მხრივ, სელისუფლაბა (ნაით) უნდა აცნობიერებდეს, რომ ივანიშვილის დაპატიმრების მხდლობა შეიძლება მსოფლიო აკაულობის და ჩვეულებრივ ფასად დაუჯდეს.

რომ მონინალმდგის ნაბიჯების წინასწარი განჭვრეტის უნარი აქვს და, ალბათ, უნდა ვიგულისხმობთ, რომ მას შედეგნილი აქვს გეგმა, რა უნდა მოემოქმედოს კოალიციამ იმ შემთხვევაში, თუ მას დაპატიმრებენ. ძალზე საშიშია, თუ ასეთ ფორსმაჟორულ სიტუაციაში გადაწყვეტილებებზე უგავედენის მოხდენას ის „დაბნეული ბატები“ შეძლებენ, რომლებიც „ოცნებაში“ არც ისე ცოტაა. პრიტიკულ ვითარებაში აუცილებელია ერთმანეთს ვეწინააღმდეგებოდეთ. ასევე ამ ოპონენტის დროს, სელისუფლაბას შიდასაბაზის საინჟინერო ადამიანისთვის ჩაბარება. თანხის მხრივ, სელისუფლაბა (ნაით) უნდა აცნობიერებდეს, რომ ივანიშვილის დაპატიმრების მხდლობა შეიძლება მსოფლიო აკაულობის და ჩვეულებრივ ფასად დაუჯდეს.

ის თავისთავად ერთგვარ „სატყუარას“ წარმოადგენს და მიუთითებს იმაზე, რომ „ნაცმოძრაობის“ ბელადი საგანგებოდ მისთვის შექმნილ, ფიქტიურ ოპერატიულ კონტექსტში მოქმედებს და ცრუ დილემათა ნაწილია. ივანიშვილი იტყუებს სააკაშვილს ნამდვილი სიტუაციაში, სადაც ის იმის დამტკიცებას ცდილობს, რომ (მისივე ტერმინოლოგიის თუ ვინმართ) „არ გაფარჩაკებულა“. თუმცა ასეთი თამაშების დაფუძნება მხოლოდ ფსიქოლოგიის ცოდნაზე ძალზე სარისკოა, თუ თავად სააკაშვილი მორიგ სათაგურთან მიახლოებისას ტარებულ ინტელექტს ვერ გამოავლენს, გარემოცვაში და მრჩეველებში შეიძლება შაბლონური რეაქციისგან თავი შეაკავებინონ. ამიტომ ასეთ სიტუაციაში სასურველია, მონინალმდგის გარემოცვაში ფარული მოკავშირეები ავლაროს, რომლებიც საჭიროების შემთხვევაში მას საჭირო მიმართულებით უბიძგებენ, აგრეთვე, ინფორმაციის „პულსის“ მუდმივი კონტროლისთვის; იმან, რომ ივანიშვილი სააკაშვილს ჯერჯერობით სავსებით წარმატებულად „აბურთავებს“, შეიძლება მივიყვანოს დასკვნამდე, რომ შესაბამისი „ქსელი“ სააკაშვილის გარემოცვაში მან, დიდი ხანია, გამართა. ყველაზე სანიტარული კი, ალბათ, ისაა, რა როლს ასრულებენ ამ თამაშში ამერიკელი პარტნიორები. ერთის მხრივ, ძველი წარმოსადგენი, რომ ისინი განუხადებენ, თუმცა, მეორე მხრივ, ამ დროისთვის არ არსებობს ფაქტები ან თუნდაც „საფუძვლიანი ეჭვები“, რომლებიც ამ თამაშში სერიოზული მსჯელობის შესაძლებლობას მოგვცემს.

ლენა მივიყვანოს დასკვნამდე, რომ შესაბამისი „ქსელი“ სააკაშვილის გარემოცვაში მან, დიდი ხანია, გამართა. ყველაზე სანიტარული კი, ალბათ, ისაა, რა როლს ასრულებენ ამ თამაშში ამერიკელი პარტნიორები. ერთის მხრივ, ძველი წარმოსადგენი, რომ ისინი განუხადებენ, თუმცა, მეორე მხრივ, ამ დროისთვის არ არსებობს ფაქტები ან თუნდაც „საფუძვლიანი ეჭვები“, რომლებიც ამ თამაშში სერიოზული მსჯელობის შესაძლებლობას მოგვცემს.

**პოლიტიკა
მეკავებთან
ოპონენტის
გაასამართლეს**

ვილინუსში პოლიციის ორი თანამშრომელი — ვიტანის შლენისი და ლუდვიკას ვასილაუსკასი მეძავებთან ორგინისთვის გაასამართლეს. ეს ყველაფერი მათ სამუშაო ადგილზე, პოლიციის განყოფილებაში, მოხდა. სასამართლოს გადაწყვეტილებით, შლენისისა და ვასილაუსკასის სახელმწიფო სამსახურში მუშაობა ორწლიანხვედრით აეკრძალათ.

ეპიზოდი, რომლის გამოც პოლიციელები გაასამართლეს, 2011 წლის 18 თებერვალს მოხდა. შლენისი ლამის ცვლაში მუშაობდა, ხოლო ვასილაუსკასი კომისარიატის შენობაში იმყოფებოდა, თუმცა სამუშაო ცვლა დამთავრებული ჰქონდა. გამოძიებისას გაირკვა, რომ შლენისმა მეძავეს სამსახურეობრივი ტექნიკონი დაურეკა და მომსახურებისთვის 50 ლიტს (დაახლოებით 18 აშშ დოლარი) დაჰპირდა.

მეძავე გამოძახებაზე მივიდა, ორივე პოლიციელი დაკამათდა და წარკოტიკების საყიდლად ბოშათა ბანკში წავიდა. ვილინუსის გარეუბანში, შლენისმა მას ისევ დაურეკა და გამოძახა, თან დაჰპირდა, რომ წარკოტიკის დროს მიღებას იქვე შეძლებდა. მისთვის დაპირდა, რომ ივანიშვილის სურვილებს ალბათ ასრულებს, მეტიც, სულ სხვა მიმართულებით მიცხვრავს. საერთოდ, იმის გასაგებად, ვინ უკრავს როიალზე — პროფესიონალი თუ მუსიკალური სკოლიდან გაგდებული ოროსანი, არ არის აუცილებელი პიანისტის დანახვა, მუსიკის მოსმენაც საკმარისია და ეს სამათლიანია როგორც კამპანიის ტექნოლოგიურ უზრუნველყოფასთან, ისე ზოგადად პოლიტიკურ კონსალტინგთან მიმართებაში. შეიძლება გარჩედეს ეჭვი, რომ მალალი კლასის (მათ შორის სახელმწიფო სამსახურში მყოფმა) ამერიკელმა მრჩეველებმა და პარტნიორებმა ან მიატოვეს სააკაშვილი, ან კიდევ ატყუებენ და კატასტროფისკენ მიაქანებენ.

მთელ ამ სიტუაციაში, პოლიტიკურის გარდა, ფინანსური ასპექტი გააჩნია. მიუხედავად იმისა, რომ სააკაშვილის ჯგუფის პარტიული სალარო თავისი გაუმჭვირვალობით შევხერხდეს მოაგონებს, საქმეში მეტ-ნაკლებად ჩახედული ფინანსისტების შეფასებით, ამ მხრივ ხელისუფლების მდგომარეობა კრიტიკულია. რეკვიზირებული საჩხერე-ბაკურიანის ქონების რეალიზება ძალზე პრობლემური იქნება, ქვეათმყოფელი ბიზნესმენი მას ხელს არ მოჰკიდებს. რეალურად, ერთადერთი რამ, რასაც სააკაშვილი ამ სიტუაციაში შეიძლება „მდიდარს ართმევს, ღარიბს აძლევს“ პრინციპით, ამ ქონების ბაჟმეთა სახლისთვის ან მსგავსი დანესებულებისთვის გადაცემა გახდება, თუმცა ეს ერთ კაპიტალს ვერ მოუტანს და, ამასთანავე, ექსპროპრიაციით გამოწვეულ გაღიზიანებას ვერ გადაფარავს. აქედან გამომდინარე, უფრო სავარაუდოა იერიში თბილისში („მუშის სახლი“, ბანკი „ქართუ“ და ა.შ.), რომლის გამართლებას ხელის უფლება იმით შეეცდებოდა, რომ ივანიშვილის მიერ ნილებების (უძრავი ქონების) გასხვი-

ბერლინის გეიპარაფზე 700 ათასი ადამიანი გაემოიდა
სააგენტო France Press-ის ინფორმაციით, ბერლინის გეიპარაფზე, მისი ორგანიზაციების მონაცემებით, 700 ათასი ადამიანი გამოემოიდა. პოლიციის მონაცემები არ გამოქვეყნებულა. გეიპარაფს სტარტი ბერლინის მერმა, ალიოგებულმა პომოქესუალისტმა კლაუს ვოვერაიტმა მისცა. კოსტიუმირებული მსვლელობა კრიოცტერგის რაიონიდან ბრანდებურგის კარიბჭემდე გაიმართა და ღია ცის ქვეშ დისკოთეკით დაგვირგვინდა. ამგვარი ღონისძიება გერმანიის დედაქალაქში რიგით 34-ეა. წლებანდელი გეიპარადი 1969 წლის ივნისში პოლიციის მიერ ნიუ იორკის გეიპარაფში ძალის გადამეტებას მიეძღვნა, რომელმაც მასობრივი არეულობა გამოიწვია და გეების მიერ საკუთარი უფლებებისთვის ბრძოლას დაულო სათავე.

ზურბს უკან, მიუბა, ზურბს უკან!
რას და რა დოკუმენტები უნდა წააშალოთ? — ეს კითხვა საქართველოში ბოლო დროს ხშირად ისმის. არადა, აზერბაიჯანმა, როგორც ჩანს, ქართული გამოცდილება გაიზიარა და ახალი კომპიუტერული თამაში — „ოკუპაციაში“ შექმნა. ქართული „პოლიციის“ შემდეგ მეორე კომპიუტერული თამაში იყო „დამარცხე ოკუპანტი ქაქუცასთან ერთად“. აზერბაიჯანის ახალგაზრდობისა და სპორტის სამინისტრომ კი ახალი თამაში ყარაბაღის კონფლიქტს მიუძღვნა. მოთამაშის წინაშე ასეთი ამოცანა დგას: გაათავისუფლოს სომხების მიერ 1992 წელს დაკავებული ქალაქი შუშა. თამაშის პრეზენტაცია 23 ივნისს — აზერბაიჯანის შეიარაღებული ძალების დღეს გაიმართება. სამინისტროში ამბობენ, რომ ეს თამაში მსოფლიოში ცნობილ სამხედრო თამაშებთან ახლოსაა, მაგრამ არ წარმოადგენს რომელიმეს მოდიფიკაციას.

აზერბაიჯანის დაბრუნება... ვიკტორუკად!
აზერბაიჯანმა, როგორც ჩანს, ქართული გამოცდილება გაიზიარა და ახალი კომპიუტერული თამაში — „ოკუპაციაში“ შექმნა. ქართული „პოლიციის“ შემდეგ მეორე კომპიუტერული თამაში იყო „დამარცხე ოკუპანტი ქაქუცასთან ერთად“. აზერბაიჯანის ახალგაზრდობისა და სპორტის სამინისტრომ კი ახალი თამაში ყარაბაღის კონფლიქტს მიუძღვნა. მოთამაშის წინაშე ასეთი ამოცანა დგას: გაათავისუფლოს სომხების მიერ 1992 წელს დაკავებული ქალაქი შუშა. თამაშის პრეზენტაცია 23 ივნისს — აზერბაიჯანის შეიარაღებული ძალების დღეს გაიმართება. სამინისტროში ამბობენ, რომ ეს თამაში მსოფლიოში ცნობილ სამხედრო თამაშებთან ახლოსაა, მაგრამ არ წარმოადგენს რომელიმეს მოდიფიკაციას.

„სარაგაულში ჩინელმა 13 წლის გოგონა გააუჰატიურა და იმის მაგივრად, რომ სამართალდამცავებს ჩინელი დამნაშავე დაეკავებინათ, ხელისუფლებამ თავად დაზარალებული ქართველი ოჯახი გადაამალა. ამ ფაქტის შემდეგ სარაგაულში 12-14 წლის გოგონები სკოლაში მოსვლას დაწყებენ, რაც მანამდე წარმოუდგენელი იყო. იგივე საშიშროება ემუქრება ქუთაისში, 3 ათასი ჩინელის ჩამოსახლების პირობებში.“

ქუთაისის «შანსაიზაზა» ემუქრება

შესაძლოა, ქუთაისში ახლო მომავალში ეთნიკური დაპირისპირების კერა გაჩნდეს. ქალაქში 3 ათასი ჩინელის ჩასახლება უკვე დაწყებულია. ავტოქარხნის ტერიტორიაზე, რომელიც ქალაქის ყველაზე დიდი დასახლებაა, 3 ათასი ჩინელისთვის საცხოვრებელი ფართების მშენებლობა დასრულდა. როგორც თავად ქუთაისურები ამბობენ, ავტოქარხნის „შანსაიზა“ გადაქცევა გარდაუვალია. ქალაქს იმავე საფრთხის წინაშე აყენებენ თურქეთიდან დევნილი არალეგალი ქურთებიც, რომელთა რიცხვი თავდაპირველად 200 კაცამდე იყო, უმოკლეს პერიოდში კი 1000-ამდე გაიზარდა. ამას ემატება ქუთაისში, ავანგარდის ტერიტორიაზე, დასახლებული ინდოელები. მათი რაოდენობა ჯერჯერობით რამდენიმე ასეულია, მაგრამ ინდოელების თემაც არანაკლებ პრობლემატურია ქალაქის მოსახლეობისთვის. კონკრეტულად თუ რას აკეთებს ეს ხალხი ქუთაისში, რა საფრთხის წინაშე აყენებენ ისინი ადგილობრივ მოსახლეობას და ვინ ლობივებს მათ საქმიანობას, ამის შესახებ გაზეთი „საქართველო და მსოფლიო“ თავად ქუთაისურების მონათხრობს გაგაცნობთ.

ამ დროს ჩინელი ბიზნესმენები მოწოდებისტატიკაში სდებიან ჩვენსავე მიწაზე. ქუთაისში ყოველი მეორე მაღაზია ან ლომბარდადაა გადაკეთებული, ან კიდევ წარწერილია „დამშვენებული“ — „ფართი ქირავდება“. ამ პირობებში ასეთ მცირე მოცულობის ქალაქში 3 ათასი ჩინელის ჩამოსახლება ნამდვილი კატასტროფაა ქუთაისისთვის. მითუმეტეს, ისინი იმდენად გადაიდგულდნენ, რომ ყველა სახის კრიმინალზე მიდიან. სარაგაულში ჩინელმა 13 წლის გოგონა გააუჰატიურა და იმის მაგივრად, რომ სამართალდამცავებს ჩინელი დამნაშავე დაეკავებინათ, ხელისუფლებამ თავად დაზარალებული ქართველი ოჯახი გადაამალა. ამ ფაქტის შემდეგ სარაგაულში 12-14 წლის გოგონები სკოლაში მოსვლას დაწყებენ, რაც მანამდე წარმოუდგენელი იყო. იგივე საშიშროება ემუქრება ქუთაისში, 3 ათასი ჩინელის ჩამოსახლების პირობებში.

ქუთაისის ავტოქარხნის არსებულ ჩინურ სანარკოში ქართველებს კატორღულ პირობებში ემუქრებენ 300-ლარიან ხელფასზე

მზია მუხაშვიანი:
— ქუთაისი ქართული მენტალიტეტის მატარებელი ერთადერთ ქალაქად იყო მიჩნეული, რადგან აქ მხოლოდ ქართველები ვცხოვრობდით, მაგრამ დღეს იმდენი ჩინელი, ინდოელი, შავკანიანი და ბოშა ცხოვრობს, რომ იგი ყველა ქართულ ქალაქზე ადრე გადავიდებოდა. კარგია, რომ უცხოელები აქ ადგილობრივებსაც ასაქმებენ, მაგრამ, ეს დალოცვილი, არ ვიცი, ქართველები ყოფილიყვნენ მათი უფროსები? აქედან გადასვლილი ქართველიც გადასვლილი მონაა და ჩვენსავე ქვეყანაში მონაბად გვაქვს.

ვის დალუპვის ტოლფასი იქნება:
ნიკო ფსაპაძე:
— გეფიცებით, უკვე აუტანელია ქუთაისში გასვლა, ყოველ მეორე ნაბიჯზე ეს პატარა, ჭუჭყიანი ციგნები გხვდებიან, ხელეხსენ გეფიცებენ, ფული მომეცითო. თუ არ გაგიმართლა და ხურდა არ გაქვს, ან მოგაფურთხებენ, ან კაპაში გწვდებიან და აგინებენ გეფიცებენ, ან კიდევ რაიმე ნივთს წაგლევენ ხელიდან. ამასწინააღმდეგე გეფიცებენ, მათი უფროსები? აქედან გადასვლილი ქართველიც გადასვლილი მონაა და ჩვენსავე ქვეყანაში მონაბად გვაქვს.

ავტოქარხნის დასახლებაში უკვე აშენებულია გრანდიოზული ჩინური რესტორანი. ამჟამად კი მიმდინარეობს უზარმაზარი ჩინური სამრეწველო ბაზრის მშენებლობა, რომელიც სიდიდით ქუთაისის ყველა სამრეწველო მაღაზიასა და ბაზარს მთავრდება, მათ შორის ქალაქის ყველაზე დიდი ადგილობრივი ბიზნესისთვის. საბოლოოდ ქუთაისში აღნიშნული ბიზნესის მონოპოლიზტები ჩინელები გახდებიან და ქართველებს მოსამსახურებად, გამყიდველებად ამუშავენ, გროშების სანაცვლოდ. ამის მაგალითები, სამწუხაროდ, უკვე არსებობს. ქუთაისის ავტოქარხნის არსებულ სანარკოში ქართველებს ემუქრებენ 300-ლარიან ხელფასზე.

თითო ხის მოჭრისთვის და რამდენი ქართველი დღესაც იხდის სასჯელს ამისთვის. მართალია, გარკვეული ზომები უნდა მიიღოს ხელისუფლებას, რათა ტყის უკანონო გაჩეხვა აკრძალულიყო, მაგრამ სანარკოში ქართველებს ნაარტი ამ სემინარის უფლებამოსიანი ჩინელებს გადასვლილი ქართველებს უკონტროლოდ აჩენიან და სანარკოში ქართველებს ემუქრებენ 300-ლარიან ხელფასზე.

მაგალი სალინაძე:
— პროფესიით პედაგოგი ვარ, მაგრამ დღეს 55 წლის ყოფილი პედაგოგი ვზივარ შუა ბაზარში და ტანსაცმელს ვყიდი. აქამდე ამით მაინც ვასაზრდობდი ოჯახს და აწი ამის საშუალებაც აღარ გვექნება, თუ ჩინელების დიდი ბაზრობა გაიხსნა ავტოქარხანაში. ყველამ იცის, რა უხარისხო საქონელიც აქეთ მავათ, მაგრამ ორი-სამი ლარი იფარდ რომ ყიდიან, უჭირს ხალხს და იქეთ გარბის საყიდლად. ჩვენ კიდევ იმის საშუალება არ გვაქვს, ტანსაცმელი მაგათზე ნაკლებ ფასებში გავყიდოთ. ჯერ ერთი, რომ ჩვენი საქონელი ჩინური არ არის და სხვა ფასებში ვიღებთ თვითონაც, მეორეც — რა მოგებაზეა ლაპარაკი, ხანდახან იმაზე ვლოცულობთ, ყოველდღიური დახლის ფული მაინც გადაგვადევიან-თქო. ჩინური მაღაზიები დიდ კონსუმიციონს ვერ გვიწვდის, მაგრამ ბაზრობის გახსნა ჩვენთვისაა საშიშროება.

მომი ნუღია, „თავისუფალი საქართველოს“ რეგიონული ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:
— ქუთაისი მალე ჩინური სინდრომის წინაშე აღმოჩნდება. საგულისხმოა ჩინელების სასაბურვე პირობები ნებისმიერ ბიზნესში. ხელისუფლებამ ჩინური ბიზნესისთვის ხელს ითხოვს, ნიღბი ქალაქის ადგილობრივი ხელმძღვანელებს. როცა სარაგაულში ჩინელი ბიზნესმენები ათბინიან, მათი უფროსები? აქედან გადასვლილი ქართველიც გადასვლილი მონაა და ჩვენსავე ქვეყანაში მონაბად გვაქვს.

ჩინელები არიან მთელი დასავლეთ საქართველოს — იმერეთის, სვანეთის, რაჭა-ლეჩხუმის და ა.შ. ხეტყის მფლობელები. მათ ამ ბიზნესის მონოპოლიაც ჩაიგდეს ხელთ. თუკი აქამდე ბაღდადში ათობით ხეტყის გადამამუშავებელი საამქრო არსებობდა, დღეს ყველა გაუქმებულია. მოგეხსენებათ, ქართველებს რა თანხებით აჯარიმებდნენ

ხოვრობით არის დაკავებული. რაც მთავარია, განსაკუთრებული აგრესიით გამოირჩევიან ადგილობრივი მოსახლეობის მიმართ და სერიოზული საფრთხის წინაშე აყენებენ ქართველ მათხოვრებს, თუკი ისინი ქურთების მიერ „დაჯავშნულ“ ტერიტორიაზე აღნიშნულნი არიან. მათს შორის არის ადგილობრივი მოსახლეობის მიმართ და სერიოზული საფრთხის წინაშე აყენებენ ქართველ მათხოვრებს, თუკი ისინი ქურთების მიერ „დაჯავშნულ“ ტერიტორიაზე აღნიშნულნი არიან. მათს შორის არის ადგილობრივი მოსახლეობის მიმართ და სერიოზული საფრთხის წინაშე აყენებენ ქართველ მათხოვრებს, თუკი ისინი ქურთების მიერ „დაჯავშნულ“ ტერიტორიაზე აღნიშნულნი არიან.

„აქედან გადასვლილი ქართველებს ემუქრებენ 300-ლარიან ხელფასზე“

მაგალი სალინაძე, „საქართველო და მსოფლიოსთვის“ ქუთაისიდან

გეორტა

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მიტროპოლიტი დაგითი: აზრი, თითქოს ტაძრის სრული აღდგენა ანადგურებს ნარსულს, გულუბრყვილობა და სიხრუა

გავრცელებულმა ინფორმაციამ ბაგრატის ტაძრის სარესტავრაციო სამუშაოების არასწორი მიმდინარების შესახებ საზოგადოებისა და საპატრიარქოს აღშფოთება გამოიწვია. რატომ არ იყო საქართველოს საპატრიარქო საქმის კურსში ბაგრატის ტაძრის დასავლეთ ნაწილში მიმდინარე სარესტავრაციო სამუშაოების თაობაზე და რაზე შეთანხმდნენ ხელისუფლებისა და საპატრიარქოს წარმომადგენლები, „საქართველო და მსოფლიოს“ საქართველოს საპატრიარქოს ხუროთმოძღვრების, ხელოვნებისა და რესტავრაციის ცენტრის სამეცნიერო საბჭოს ხელმძღვანელი, წმინდა სინოდის წევრი, აბბა ალავერდელი მიტროპოლიტი დავითი (მახარაძე) ესაუბრება.

სხვა საკითხია, მაგრამ ფაქტია, რომ შეთანხმება დასავლეთის მკლავის ახალი პროექტის თაობაზე არ მხარს (საპატრიარქოს) მხარს და სამინისტროს) შორის არ მომხდარა. საპატრიარქო საბჭოს კურსი არ იყო. როდესაც დაიწყო ტაძრის სარესტავრაციო სამუშაოები, ორგანიზაცია „იკომოსის“ ადგილობრივმა წარმომადგენლებმა პრეტენზია გამოთქვეს ტაძრის მშენებლობის

„იკომოსის“ წარმომადგენლებმა თავად გაუგზავნეს საპროექტო წერილი იუნესკოს და შეატყობინეს, რომ ბაგრატის ტაძრის სარესტავრაციო სამუშაოები ვერ აკმაყოფილებს იუნესკოს მოთხოვნებს. იუნესკოდან ჩამოვიდნენ ექსპერტები და, რამდენადაც ჩვენთვის ცნობილია, მათ ივანე ბარბაქაძის პროექტი მოიწონეს, რამდენადაც იუნესკოს პროექტი მართლაც ათწლეულების მუს-

დასავლეთ მკლავში ძველი მხატვრული სახე, რომელიც ორმხრივად მონონეტულ სარესტავრაციო პროექტში იგულისხმებოდა. თუმცა უნდა აღვნიშნოთ, რომ ჩვენ უპირატესობას ვანიჭებთ ტრადიციულ, ძველ აღდგენის ვერსიას. კულტურის სამინისტროში იტალიელმა არქიტექტორმა წარმოადგინა საკუთარი პროექტის ახალი ვერსია და შეთანხმებით, რომ ლიფტ-ი ალარ დამონტაჟდება

როლის განხორციელება საერთაშორისო კათოლიკოს-პატრიარქმა გარდაბნისა და მარტყოფის ეპისკოპოსს — მეუფე იაკობს და არა ქუთათელ-განათელ ეპისკოპოსს — მეუფე კალისტრატეს უნდა წარედგინა მიმდინარე სამუშაოების შესახებ პატრიარქისთვის მოკლე ანგარიში, მაგრამ მას თავად კი არ უნდა მოეზადებია იგი, არამედ ვალდებული იყო, მოექცნა პირი — არქიტექტორი ან მშენებელი, რომელიც ამ ანგარიშებს წარადგენდა. სანამ ივანე გრემელაშვილი ცოცხალი იყო, ის პერიოდულად მოგვასვენებდა ხოლმე მიმდინარე სამუშაოების შესახებ.

— მეუფე დავით, მას შემდეგ, რაც გავრცელდა ინფორმაცია, რომ, შესაძლოა, ბაგრატის ტაძარი მსოფლიო კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლად ნუსხიდან ამოღონ და რაც პატრიარქმა სარესტავრაციო სამუშაოების შეჩერების შესახებ შესაბამისი ბრძანება გასცა, თქვენ შეხვედით კულტურის მინისტრს ნიკა რურუასა და კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს ხელმძღვანელ ნიკა ვაჩიშვილს. თუ მიაღწიეთ გარკვეულ შეთანხმებას?

«ქუთათელ-განათელ ეპისკოპოს კალისტრატეს პატრიარქისთვის უნდა წარედგინა მიმდინარე სამუშაოების შესახებ მოკლე ანგარიში, მაგრამ მას თავად კი არ უნდა მოეზადებია იგი, არამედ ვალდებული იყო, მოექცნა პირი — არქიტექტორი ან მშენებელი, რომელიც ამ ანგარიშებს წარადგენდა»

კათოლიკოს-პატრიარქის ბრძანებაში წერია, რომ მეუფე კალისტრატეს დაველოს პერიოდული ანგარიშის წარდგენა სამეცნიერო საბჭოს, ანუ ჩვენ წინაშე, ხოლო ზედამხედველობა ამ ანგარიშების მიტანაზე და არა მშენებლობაზე დაველოს მეუფე იაკობს. ვინაიდან მეუფე იაკობი არის პატრიარქის ქორეპისკოპოსი, მას დაეკისრა ზოგადი პასუხისმგებლობა.

— მოგეხსენებათ, პატრიარქმა ბრძანება გასცა, ბაგრატის ტაძრის დასავლეთის მკლავის სარესტავრაციო სამუშაოების დროებით შეჩერების შესახებ, ვიდრე საბოლოოდ არ მოხდება კულტურის სამინისტროსა და საპატრიარქოს ხუროთმოძღვრების ცენტრის საპატრიარქოს ორმხრივი შეთანხმება კონკრეტულ ვერსიაზე, თუ როგორ უნდა გაგრძელდეს ტაძრის დასავლეთი მკლავის რესტავრაცია.

მუშავდება ახალი ვერსია, თუ როგორ უნდა გაგრძელდეს ბაგრატის ტაძრის სარესტავრაციო სამუშაოები დასავლეთ მკლავში.

მიმდინარეობს თაობაზე და განაცხადეს, რომ სარესტავრაციო სამუშაოები დასავლეთ მკლავში არ შეიძლება დაიწყო, რადგან არ არსებობს ნაწილობრივი კვლევების გამაგრება რკინა-ბეტონის გამოყენებით მიმდინარეობს, რაც ყოველად მიუღებელია.

დასავლეთი მკლავში ძველი მხატვრული სახე, რომელიც ორმხრივად მონონეტულ სარესტავრაციო პროექტში იგულისხმებოდა. თუმცა უნდა აღვნიშნოთ, რომ ჩვენ უპირატესობას ვანიჭებთ ტრადიციულ, ძველ აღდგენის ვერსიას. კულტურის სამინისტროში იტალიელმა არქიტექტორმა წარმოადგინა საკუთარი პროექტის ახალი ვერსია და შეთანხმებით, რომ ლიფტ-ი ალარ დამონტაჟდება

დასავლეთი მკლავში ძველი მხატვრული სახე, რომელიც ორმხრივად მონონეტულ სარესტავრაციო პროექტში იგულისხმებოდა. თუმცა უნდა აღვნიშნოთ, რომ ჩვენ უპირატესობას ვანიჭებთ ტრადიციულ, ძველ აღდგენის ვერსიას. კულტურის სამინისტროში იტალიელმა არქიტექტორმა წარმოადგინა საკუთარი პროექტის ახალი ვერსია და შეთანხმებით, რომ ლიფტ-ი ალარ დამონტაჟდება

— გავრცელდა ინფორმაცია, რომ ტაძრის დასავლეთი მკლავის არქიტექტორი ანდრეა ბრუნო გაგებში შეხვედა ეკლესიის მოთხოვნას და მხარს დაუჭირა ტაძრის დასავლეთ მკლავში შუშის ნაცვლებად ისეთი მასალის გამოყენებას, რომელიც არ დაარღვევს ეკლესიის ინტერიერს, მაქსიმალურად მიმსგავსებული იქნება ქვის ფაქტურასთან და შეძლებისდაგვარად აღადგენს ტაძრის შიდა სივრცეს. აღნიშნულის გათვალისწინებით, მან რამდენიმე დღეში უნდა წარმოადგინოს პროექტის ახალი ვარიანტი.

ამის შემდეგ დაიწყო ორმხრივი მოლაპარაკებები საქართველოს საპატრიარქოს ხუროთმოძღვრების, ხელოვნებისა და რესტავრაციის ცენტრის სამეცნიერო საბჭოსა და საქართველოს კულტურის სამინისტროს წარმომადგენლებს შორის. კულტურის მინისტრი ნიკა რურუა და მისი მოადგილე პროექტზე, რომელიც, როგორც საპატრიარქოს, ისე კულტურის სამინისტროს კომისიის წევრებმა მოინახულა და დაამტკიცეს. ამ პროექტის მიხედვით დაიწყო კიდევ სარესტავრაციო სამუშაოები, მაგრამ შემდეგ ნაწილი ამ პროექტისა შეიცვალა.

— იყო თუ არა იტალიელი არქიტექტორის — ანდრეა ბრუნოს პროექტი საპატრიარქოსთან შეთანხმებული?

მართალია, საყვედურობდნენ საპატრიარქოს, თუ რატომ არ მოხდა თანაფარდობა მხოლოდ კირ-დულაბით, ნლექის განმავლობაში შესუსტებულ ტაძრის ძველ საძირკვებზე შეუძლებელი იქნებოდა ბაგრატის ტაძრის სრული აღდგენა. მიმდინარეობდა მსჯელობა, თუ როგორ უნდა გაგრძელდებოდა სამუშაოები დასავლეთ მკლავში. მიმდინარეობდა მსჯელობა, თუ როგორ უნდა გაგრძელდებოდა სამუშაოები დასავლეთ მკლავში.

— შეიძლება თუ არა, ითქვას, რომ ამ დროისთვის მიღებული საბოლოო შეთანხმება საპატრიარქოსა და კულტურის სამინისტროს შორის და როგორ გაგრძელდება სარესტავრაციო სამუშაოები?

— დასავლეთის მკლავის რესტავრაციის პროექტზე საბოლოო შეთანხმება ჯერ არ არის მიღებული. რაც შეეხება ლიფტის საკითხს, რამაც გამოიწვია აუცილობელი, ეს მხოლოდ ერთი უზუსტობაა. პრობლემა ლიფტის საკითხში არ არის. საუბარი იყო ტაძრის კედლების რესტავრაციაზე, რაც მთავარ პრობლემას წარმოადგენდა. რამდენადაც ცნობილი იყო თავად ტაძრის ინტერიერის მონაწილის ფორმის დროს.

— საქმეს აჩქარება არ უყვარს. ისე რომ არ დაგვემართოს, „მოქარეს მოუგვიანდესო“, სჯობს, აჩქარების გარეშე შევედრეთ პროექტი. ეს არის პატრიარქის მოთხოვნა. დაიდოს მეტ-ნაკლებად სრული გეგმა და ამის შემდეგ გაგრძელდეს სამუშაო ტაძრის დასავლეთის მკლავზე.

— რა მოხდა, რატომ შეიცვალა უკვე გამზადებული პროექტი, გაიჩვენა თუ არა, ვის ინტერესებში შედიოდა აღნიშნული ცვლილებები?

ჩვენ შეთანხმებული ვიყავით ან განსვენებული ივანე გრემელაშვილის მიერ წარმოდგენილ პროექტზე, რომელიც, როგორც საპატრიარქოს, ისე კულტურის სამინისტროს კომისიის წევრებმა მოინახულა და დაამტკიცეს. ამ პროექტის მიხედვით დაიწყო კიდევ სარესტავრაციო სამუშაოები, მაგრამ შემდეგ ნაწილი ამ პროექტისა შეიცვალა.

ეს ყველაფერი აუცილებელი იყო მომავალში ტაძრის კონსტრუქციული სიმყარის შესანარჩუნებლად.

— დასავლეთის მკლავის რესტავრაციის პროექტზე საბოლოო შეთანხმება ჯერ არ არის მიღებული. რაც შეეხება ლიფტის საკითხს, რამაც გამოიწვია აუცილობელი, ეს მხოლოდ ერთი უზუსტობაა. პრობლემა ლიფტის საკითხში არ არის. საუბარი იყო ტაძრის კედლების რესტავრაციაზე, რაც მთავარ პრობლემას წარმოადგენდა. რამდენადაც ცნობილი იყო თავად ტაძრის ინტერიერის მონაწილის ფორმის დროს.

— კულტურის მინისტრი ვის გულისხმობს საბოლოო დონის სავაჭრო-სამრეწველო ფორმის მიხედვით, მაგრამ იუნესკოდან ჩამოვიდნენ ექსპერტები და, რამდენადაც ჩვენთვის ცნობილია, მათ ივანე ბარბაქაძის პროექტი მოიწონეს, რამდენადაც იუნესკოს პროექტი მართლაც ათწლეულების მუს-

— შეუფერ დავით, ამ დროისთვის გრძელდება თუ არა სამუშაოები ბაგრატის ტაძრის დასავლეთ ნაწილში? გავრცელდა ინფორმაცია, რომ სამუშაოები შეჩერდა მთელ ტაძარზე...

მუშა ჯგუფი გააგრძელებს მსჯელობას და გარკვეული პერიოდის განმავლობაში შე-

— მეუფე დავით, ამ დროისთვის გრძელდება თუ არა სამუშაოები ბაგრატის ტაძრის დასავლეთ ნაწილში? გავრცელდა ინფორმაცია, რომ სამუშაოები შეჩერდა მთელ ტაძარზე...

— კულტურის მინისტრი ვის გულისხმობს საბოლოო დონის სავაჭრო-სამრეწველო ფორმის მიხედვით, მაგრამ იუნესკოდან ჩამოვიდნენ ექსპერტები და, რამდენადაც ჩვენთვის ცნობილია, მათ ივანე ბარბაქაძის პროექტი მოიწონეს, რამდენადაც იუნესკოს პროექტი მართლაც ათწლეულების მუს-

— ეს იყო მასმედიის მიერ გავრცელებული დეზინფორმაცია. პატრიარქის ბრძანებაში პირდაპირ წერია, რომ დასავლეთის მკლავის მშენებლობა შეჩერდა. ეს გულისხმობს, რომ პატრიარქის ბრძანება არ ეხება ტაძრის აღმოსავლეთ, ჩრდილოეთ, სამხრეთ ნაწილს და გუმბათის მშენებლობას. საუბარია დასავლეთ ნაწილის სადავო საკითხზე, სადაც საბოლოო შეთანხმების მიღწევამდე, მშენებლობა არ გაგრძელდება.

ესაუბრა შორენა ციციშვილი

„დარწმუნებული ვარ, რომ რუსული ეკლესია, ისევე, როგორც ქართული, უნდა იყოს ყოველთვის, დაინტერესებულია, რომ მართლმადიდებლობა აფხაზეთში, რომელიც ოდითგან მართლმადიდებლურია, არ დასუსტდეს და არ დაკარგოს გავლენა ხალხის ცხოვრებაზე. თუ სხვაგვარად მოხდება, თუ წარმატება ეძლევა აფხაზი ხალხის უმრავლესობის იდენტურობის წინააღმდეგ მიმართულ ქალისხმევას, ამას მართლმადიდებლობისთვის სავალალო შედეგები მოჰყვება, განსაკუთრებით, — კავკასიაში.“

ჩვენი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

«ჩვენი ხალხები ერთიანი მკლავრი სარწმუნოებით იმდენად მჭიდროდ არიან გაერთიანებული, რომ არავის ძალუძს ამის დარღვევა»

მოსკოვის საპატრიარქოს საგარეო ეკლესიური კავშირების განყოფილების თავმჯდომარის მოადგილის, — დეკანოზ ნიკოლაის (ბალაშოვი) ეს სიტყვები ორი ხალხის ისტორიულად ჩამოყალიბებული ურთიერთობის არსს სრულად განსაზღვრავს. სწორედ ორი მართლმადიდებლური ეკლესია არის დღეს ის ერთადერთი ინსტიტუტები საქართველოშიც და რუსეთშიც, რომელთა ურთიერთობა, ყველაფრის მიუხედავად, გრძელდება. მართლმადიდებლური ეკლესია დღეს, ურთიერთობა, მომავლის განჭვრეტა — მამა ნიკოლაისთან ინტერვიუს თემებია.

— როგორ აფასებთ მართლმადიდებლობის ადგილს დღევანდელ რეალობაში, მის როლს მართლმადიდებლურ სამყაროში და მთლიანად მსოფლიოში?
— ეკლესია საუკუნო, ღვთაებრივ ჭეშმარიტებას ინახავს. იგია „მართლობის გადაღაცის საიდუმლო“, როგორც ეს შესანიშნავად თქვა XX საუკუნის ერთ-ერთმა რუსმა სასულიერო მწერალმა. იგი უხილავი კავშირით აერთიანებს ყველას, ვისთვისაც ძვირფასია ქრისტი — ცოცხლებსა თუ იმით, ვინც ჩვენზე ადრე დაამთავრა მინიერი არსებობა. მართლმადიდებლებისთვის ეკლესია მათი სულიერი ერთიანობის თავშესაფარია, ეროვნულ, პოლიტიკურ, კულტურულ და ყველა განსხვავებათა ზედა მდგარი. ეკლესია არასოდეს არ შეერწყმის „საეროს“, რომელიც ღმერთის კანონი არ არის. ცხოვრობს, არამედ მომხმარებლობის, მომხმარებლობის წყურვილის კანონით. მისი ბედი ქრისტის ბედი არის ნანინანარმეტყველები: „მე თუ მდევნიდნენ, თქვენც გადევნიან“ (ინ. 15, 20).

— რა გამოწვევები დგას დღეს მართლმადიდებლობის წინაშე და რომელი ამოცანები უნდა გადაწყვიტოს მან?
— ეკლესია არ არის საერო ორგანიზაცია, რომლის მოღვაწეობის ამოცანები კონსულტურის ზემოქმედებით იცვლება. ეკლესიის ამოცანა ყოველი დროისთვის ერთიანია: სახარების ქადაგება, ადამიანების წარმართვა სულის გადასარჩენად. ამ გზაზე დაბრკოლებები ყოველთვის არსებობს. ვფიქრობ, რომ დღეს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ეკლესიის შიდა ერთიანობის განმტკიცება.

— როგორ აფასებთ რუსული და ქართული მართლმადიდებლური ეკლესიების და ორი ერთმორწმუნე ხალხის დღევანდელ ურთიერთობას?
— მიუხედავად იმისა, რომ დღეს პრაქტიკულად არ არსებობს სასაზღვრო-ფორთაშორისი ურთიერთობა, რაც, უკვე რამდენიმე წელიწადია, გრძელდება, ორი ეკლესია განაგრძობს თანდათანობით კავშირების განხორციელებას. უფრო აქტიურად იმართება ურთიერთობა მართლმადიდებლების ცხოვრებაში არ ერევა, თუმცა ბევრს სწორედ ეს სურს, იფარგლება ყველაზე აუცილებელი დანიშნულებით. მისი ურთიერთობა არსებობს, რომელიც ურთიერთობის საფუძველია და ადგილობრივი საგანმანათლებლო და სხვა ინიციატივების განხორციელებას. ჩვენი ხალხები იმდენად მტკიცედ არიან გაერთიანებული ერთიანი მძლავრი

სარწმუნოებით, რომ არავის ძალუძს ამის დარღვევა.
— რუსეთის მართლმადიდებლური ეკლესია აფხაზეთის ეპარქიას ქართული მართლმადიდებლური ეკლესიის ნაწილად აღიარებს, მაგრამ, ამასთან, მხარს უჭერს აფხაზეთის ეკლესიის ავტონომიურობას. როგორ შეაფასებთ ამ სიტუაციას?
— ბოლომდე ვერ ვიგებთ თქვენს შექმნას. დარწმუნებული ვარ, რომ რუსული ეკლესია, ისევე, როგორც ქართული, უნდა იყოს ყოველთვის, დაინტერესებულია, რომ მართლმადიდებლობა აფხაზეთში, რომელიც ოდითგან მართლმადიდებლურია, არ დასუსტდეს და არ დაკარგოს გავლენა ხალხის ცხოვრებაზე. თუ სხვაგვარად მოხდება, თუ წარმატება ეძლევა აფხაზი ხალხის უმრავლესობის იდენტურობის წინააღმდეგ მიმართულ ქალისხმევას, ამას მართლმადიდებლობისთვის სავალალო შედეგები მოჰყვება, განსაკუთრებით, — კავკასიაში. რუსული ეკლესია აფხაზი მართლმადიდებლების ცხოვრებაში არ ერევა, თუმცა ბევრს სწორედ ეს სურს, იფარგლება ყველაზე აუცილებელი დანიშნულებით. მისი ურთიერთობა არსებობს, რომელიც ურთიერთობის საფუძველია და ადგილობრივი საგანმანათლებლო და სხვა ინიციატივების განხორციელებას. ჩვენი ხალხები იმდენად მტკიცედ არიან გაერთიანებული ერთიანი მძლავრი

კონფლიქტის მიმართ და, თქვენი აზრით, თავიდან როგორ უნდა ავიცილოთ მსგავსი რამ?
— ვფიქრობ, რომ ის, რაც მოხდა, უნდა შევფასოთ იმით, თუ ვის აძლევს ხელს მომხდარის შედეგები. ეს ამჟამად რუსეთი არ არის, არც საქართველო და არც წმინდა მართლმადიდებლობა. აი, გაერე ძალები, რომელთა მრავალწლიანი საქმიანობა მიმართული იყო მართლმადიდებლური აღმოსავლეთქრისტიანული ცივილიზაციის დასანგრევად, ნამდვილად არსებობს. მაგრამ ეს, რა თქმა უნდა, პასუხისმგებლობისგან არ ათავისუფლებს იმ პირებს, რომლებმაც საომარი მოქმედება დაიწყეს. თუმცა პასუხისმგებლობას ღმერთის წინაშე ვერ გავექცევით.
— მართლმადიდებლობა დღეს პრაქტიკულად სულიერად და მორალურად ერთადერთი პოზიტიური ერთობაა, რომელიც თავისი არსით მოწოდებულია, ემსახუროს მშვიდობასა და აღმშენებლობას. ქართული მართლმადიდებლური ეკლესია სერიოზული წინეხის ქვეშაა. ჩვენი გაზრდილების მიცემული ინტერვიუში ცნობილია პოლიტოლოგმა ალექსანდრე ჭაჭიამ განაცხადა: „ილია მირონიძის დღეს ქართული მართლმადიდებლობის ეკლესიის მართლმადიდებლობის განხორციელება უნდა იყოს, დანარჩენი — ეთნიკურმა, კლანურმა, ეკონომიკურმა, პარტიულმა ინტერესებმა არ უნდა დათრგუნოს უმაღლესი უმნიშვნელოვანესი ცხოვრებისეული გადაწყვეტილებების მიღებისას.“

«უწინდესისა და უნებაჩის, სკულიად საპატრიარქოს კათოლიკოს-პატრიარქის როლი ქართული მართლმადიდებლური ეკლესიის ერთიანობის შენარჩუნებაში განსაკუთრებული და ძალიან მნიშვნელოვანია»

— როგორ აფასებთ მართლმადიდებლობის ადგილს დღევანდელ რეალობაში, მის როლს მართლმადიდებლურ სამყაროში და მთლიანად მსოფლიოში?
— ეკლესია საუკუნო, ღვთაებრივ ჭეშმარიტებას ინახავს. იგია „მართლობის გადაღაცის საიდუმლო“, როგორც ეს შესანიშნავად თქვა XX საუკუნის ერთ-ერთმა რუსმა სასულიერო მწერალმა. იგი უხილავი კავშირით აერთიანებს ყველას, ვისთვისაც ძვირფასია ქრისტი — ცოცხლებსა თუ იმით, ვინც ჩვენზე ადრე დაამთავრა მინიერი არსებობა. მართლმადიდებლებისთვის ეკლესია მათი სულიერი ერთიანობის თავშესაფარია, ეროვნულ, პოლიტიკურ, კულტურულ და ყველა განსხვავებათა ზედა მდგარი. ეკლესია არასოდეს არ შეერწყმის „საეროს“, რომელიც ღმერთის კანონი არ არის. ცხოვრობს, არამედ მომხმარებლობის, მომხმარებლობის წყურვილის კანონით. მისი ბედი ქრისტის ბედი არის ნანინანარმეტყველები: „მე თუ მდევნიდნენ, თქვენც გადევნიან“ (ინ. 15, 20).

— რას უსურვებთ ერთმორწმუნე ქართველ ხალხს?
— წმინდად შეინახონ მართლმადიდებლური რწმენა, რომლითაც ფორმირებულია მთელი ქართული ისტორია. ეს არის საუკუნო საფუძველი, ეს არის ხალხთა ერთობის საძირკველი. მნიშვნელოვანია, რომ ცხოვრებაში უმნიშვნელოვანესს მიეცეს უეჭველი პრიორიტეტი. ქრისტიანული ფასეულობები პირველ ადგილზე უნდა იყოს, დანარჩენი — ეთნიკურმა, კლანურმა, ეკონომიკურმა, პარტიულმა ინტერესებმა არ უნდა დათრგუნოს უმაღლესი უმნიშვნელოვანესი ცხოვრებისეული გადაწყვეტილებების მიღებისას.

ესაუბრა ვანო ჩოკოვაძე, სპეციალურად „საქართველო და მსოფლიოსთვის“

კუტიანა მურსის გაბარება მიულოცა

ვლადიმერ პუტინმა ეგვიპტის ახლადარჩეულ პრეზიდენტს — მუჰამედ მურსის არჩევნებში გამარჯვება მიულოცა. კრემლის პრესსამსახურის ინფორმაციით, პრეზიდენტმა თანამშრომლობისა და ახლო აღმოსავლეთში მშვიდობის დამყარების იმედი გამოთქვა. მურსის აშშ-ის პრეზიდენტმა ბარაკ ობამამაც მიულოცა. მან მურსი დაარწმუნა, რომ აშშ კვლავაც გააგრძელებს ეგვიპტის მხარდაჭერას დემოკრატიის მშენებლობის საქმეში. ობამა ტელეფონით ესაუბრა არჩევნებში დამარცხებულ კანდიდატს — აჰმედ შაფიკს და მოუწოდა, ეროვნული თანხმობის მისაღწევად გააგრძელოს პოლიტიკური მოღვაწეობა. ეგვიპტის პრეზიდენტს არჩევნებში გამარჯვება მიულოცა ისრაელის პრემიერ მინისტრმა ბენიამინ ნეტანიახუმ და დიდი ბრიტანეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა უილიამ პეიტემ.

ერთი კვირაში ლიბიაში 100 ადამიანი მოკლეს

ბოლო ერთი კვირის განმავლობაში ლიბიაში მიმდინარე დაპირისპირებისას 100-ზე მეტი ადამიანი დაიღუპა და 500 დაიჭრა. დაპირისპირება ლიბიის ყოფილ ამბოხებულ ლეიტენანტ კადაფის რეჟიმის დამხობის მოწინააღმდეგეებს შორის 11 ივნისს დაიწყო. კადაფის დამხობის შემდეგ ლიბიის სხვადასხვა ტომს შორის არაერთი დაპირისპირება მოხდა. ლიბიის ახალი ხელისუფლება ცდილობს, საკუთარ კონტროლს დაუქვემდებაროს ლიბიის სხვადასხვა რეგიონში არსებული შეიარაღებული დაჯგუფებები. ლიბიის ხელისუფლებაში იმედოვნებენ, რომ შეძლებენ, შეაჩერონ ძალადობა და 7 ივლისს წარმატებულად ჩაატარონ ნაციონალური ასამბლეის არჩევნები.

საქართველო

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„დიდი ხანია, უფლებადამცველი ორგანიზაციები ცინებაში შესვლისა და მონიტორინგის უფლებას ვითხოვთ, მაგრამ ამას დღემდე ვერ მივაღწიეთ, ვინაიდან ჩაკეტილი ცინის გახსნა არ სურს ხელისუფლებას, არ უნდა, საზოგადოებამდე მივიღოს ცინებაში არსებული მძიმე მდგომარეობის ამსახველი ინფორმაცია.“

გიორგი თევზაძე: პატიმრებს წყლით სავსე პოლითილენის ბოთლით სვამენ

რამდენიმე დღის წინ რუსთავის მეორე კოლონიაში პატიმარი ირაკლი მდინარაძე გარდაიცვალა. გარდაცვალების მიზეზი უცნობია. პატიმარს გულმკერდისა და კისრის არეში ძალადობის კვალი აღენიშნება. მას ჩაუტარდა ექსპერტიზა, მაგრამ ჯერჯერობით რაიმე დასკვნა არ გაუკეთებია. ადამიანის უფლებების დამცველი გიორგი თევზაძე აცხადებს, რომ პატიმარი ირაკლი მდინარაძე, სავარაუდოდ, ნაწამებია და სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის ხელმძღვანელების და პირადად ხათუნა კალმახელიძის პასუხისმგებლობის საკითხს სვამს. მისი აზრით, ერთხელ და სამუდამოდ უნდა დამთავრდეს ციხეებში პატიმართა მიმართ არასათანადო მოპყრობა და აღიკვეთოს პატიმართა გარდაცვალების ფაქტები.

— ბატონო გიორგი, თუ გაქვთ ინფორმაცია, რა ვითარებაში გარდაიცვალა პატიმარი ირაკლი მდინარაძე?
— პატიმარ მდინარაძის გარდაცვალების ნამდვილი მიზეზი ჯერჯერობით უცნობია, ექსპერტიზას ამის შესახებ რაიმე დასკვნა არ გაუკეთებია. მდინარაძე 260-ე მუხლის მეორე ნაწილით იხდიდა სასჯელს. მას 10 წელი ჰქონდა მისჯილი. აქედან 4 წელი უკვე მოხდელი ჰქონდა.
— კონკრეტულად, რა დაზიანებები აღენიშნებოდა მსჯავრდებულს?
— გარდაცვლილის ოჯახის წევრები აცხადებენ, რომ მდინარაძეს ყელის არეში აღენიშნებოდა დაზიანების კვალი. პატიმრის ახლობლებს ეჭვი აქვთ, რომ იგი ბუნებრივი სიკვდილით არ გარდაცვილია. ოჯახს პატიმრის გარდაცვალება ადამიანის ტრადიციები კი არ შეატყობინა, არამედ პატიმარებმა. სასჯელაღსრულების დეპარტამენტში პატიმართა მიმართ მიდგომა არასადამსჯელურია, ადგილი აქვს პატიმარების ცემის, ფიზიკური შურისმაძიებლობის ფაქტებს. პატიმარებს წყლით სავსე პოლითილენის ბოთლით სვამენ.
— ამ ფაქტთან დაკავშირებით რას ამბობს სასჯელაღსრულების დეპარტამენტი?
— სასჯელაღსრულების დეპარტამენტი ჯერჯერობით დუმს და არავითარ კომენტარს არ აკეთებს. რაც დრო გადის, სულ უფრო მეტი პატიმარი იღუპება გაურკვეველ ვითარებაში. დიდი ხანია, უფ-

ლებადამცველი ორგანიზაციები ციხეებში შესვლისა და მონიტორინგის უფლებას ვითხოვთ, მაგრამ ამას დღემდე ვერ მივაღწიეთ, ვინაიდან ჩაკეტილი ცინის გახსნა არ სურს ხელისუფლებას, არ უნდა, საზოგადოებამდე მივიღოს ციხეებში არსებული მძიმე მდგომარეობის ამსახველი ინფორმაცია.
— როგორ იყო პატიმრის ჯანმრთელობის მდგომარეობა მის გარდაცვალებამდე?
— გარდაცვლილის ოჯახის წევრები ნათქვამი თქვამის, ირაკლი მდინარაძე იყო კარგად მდგომარეობაში. მის გარდაცვალებას უკავშირდება. სამწუხაროდ, ბევრი ფაქტი გვაქვს ისეთი, რომელიც პატიმრების გაუფლებარ მდგომარეობაში გარდაცვალებას უკავშირდება.
— პატიმრების ცხედრებს ექსპერტიზა ხომ უტარდება, დასკვნა არ არის ობიექტური?
— ძალიან ბევრ შემთხვევაში არაობიექტურია. არც ამჯერად ჩატარებულა ობიექტური სამედიცინო ექსპერტიზა. მან რატომღაც არ დააფიქსირა ნამების კვალი. მსგავსი შემთხვევები ადრეც ყოფილა. მაგალითისთვის ამ რამდენიმე ხნის წინ გარდაცვლილი ივანე მენაფიტიძე მაგალითიც კმარა. ის სიმსივნით იყო დაავადებული. მის ადვოკატს დროულად არ მისცეს საჭირო დოკუმენტაცია, რათა ვადაზე ადრე გათავისუფლების კომისიისთვის წარედგინათ. დაავადებულ პატიმარს ნაპარტივს ეტლი, ხელჯოხი, მინაყინი ფიზიკური შურისმაძიებლობის სახით უნდა უტარებდნენ. ის ასეთი გაუ-

ციხეში პატიმარი ირაკლი მდინარაძე გარდაიცვალა, მას გულგაკერდისა და კისრის არეში დაზიანება და ნაბეჭის კვალი აღენიშნებოდა

საქალაქის პირველ ცინეში გარდაიცვალა, რაც, სავარაუდოდ, ნორმატიულიდან გამომდინარე, ნაბეჭის კვალი აღენიშნებოდა.
— ბოლო დღის პარლამენტში ოპოზიციის მიერ ინიცირებული ამნისტიის კანონპროექტი პარლამენტის იურიდიულმა კომიტეტმა არ მიიღო, ვის შეიძლება შეეხოს დღეს ამნისტია?
— პარლამენტში ჯონდი ბალათურას ფრაქციამ შეიმუშავა კანონპროექტი ამნისტიის შესახებ, განხილვას მეც ვესწრებოდი, როგორც უფლებადამცველი. კანონპროექტი ითვალისწინებდა არაბადილად ოპოზიციის მიერ ინიცირებული ამნისტიის კანონპროექტის განხილვას. ამნისტიის კანონპროექტი კანონპროექტის საფუძველზე იქნება განხილული. ამნისტიის კანონპროექტი კანონპროექტის საფუძველზე იქნება განხილული.
— „აქტივობა“, როგორც დაავადებული პატიმრების დროზე ადრე გათავისუფლება, თუ მოქმედებს ციხეებში?
— სამწუხარო ფაქტია, რომ „აქტივობა“ მხოლოდ ქალაქში მოქმედებს. დღეს მას პრაქტიკაში სასჯელაღსრულების სისტემა აღარ იყენებს. ამიტომაც საგანგაშო გარდაცვლილი პატიმართა სიკვდილიანობის სტატისტიკა. ადვოკატი, მისი პატიმარის ჯანმრთელობის მძიმე მდგომარეობის გათვალისწინებით, სასამართ-

რეშე დატოვებს. პრაქტიკულად, საბჭოები ფორმალურ სახეს იღებს. ამასთანავე, ვადაზე ადრე გათავისუფლების კომისიაც ტრაფარეტულია, რადგან იქ შესული 50 განცხადებიდან შეიძლება მხოლოდ 5 გადაწყვიტონ დადებითად.
— ბატონო გიორგი, მრავალი წელია, მოღვაწეობთ ადამიანის უფლებების სფეროში. თქვენი შეფასებით, განსხვავდება თუ არა დღევანდელ სასჯელაღსრულების დანერგულებებში მყოფ პატიმართა მდგომარეობა ე.წ. ვარდების რევოლუციამდე პატიმართა მდგომარეობისგან?
— ჩემი შეფასებით, თუ დღევანდელ სასჯელაღსრულების დანერგულებებში მყოფ პატიმართა მდგომარეობისგან, რომ შედარება არ შეიძლება. ადრე სასჯელაღსრულების დანერგულებებში მყოფ პატიმართა მდგომარეობისგან, რომ შედარება არ შეიძლება. ადრე სასჯელაღსრულების დანერგულებებში მყოფ პატიმართა მდგომარეობისგან, რომ შედარება არ შეიძლება.
— რა შედეგები შეეძლება მიიღოს სასჯელაღსრულების დანერგულებების შედეგად?
— პირობითი სასჯელით გათავისუფლებული პატიმრების დროზე ადრე გათავისუფლება, თუ მოქმედებს ციხეებში?
— სამწუხარო ფაქტია, რომ „აქტივობა“ მხოლოდ ქალაქში მოქმედებს. დღეს მას პრაქტიკაში სასჯელაღსრულების სისტემა აღარ იყენებს. ამიტომაც საგანგაშო გარდაცვლილი პატიმართა სიკვდილიანობის სტატისტიკა. ადვოკატი, მისი პატიმარის ჯანმრთელობის მძიმე მდგომარეობის გათვალისწინებით, სასამართ-

ეგვიპტის უმაღლესმა საარჩევნო კომისიამ პოლიტიკური მოძრაობა „ქმები მუსლიმანების“ ლიდერი მოჰამედ მურსი ქვეყნის პრეზიდენტად გამოაცხადა. არჩევნების მეორე ტურში მან ექსპრემიერი აჰმედ შაფიკი დაამარცხა. ჰოსნი მუბარაკის მრავალწლიანი მმართველობის შემდეგ მურსი პირველი პრეზიდენტია, რომელიც თავისუფალი არჩევნების პირობებში არჩიეს. ეგვიპტეში აცხადებენ, რომ სამხედრო საბჭო არ აპირებს საკუთარი უფლებამოსილების დათმობას. ეს მოსაზრება მას შემდეგ გამყარდა, რაც სასამართლოს გადაწყვეტილების საფუძველზე დათხოვნილ იქნა ქვეყნის პარლამენტის ქვედა პალატა. საკანონმდებლო ორგანოს უმრავლესობაში ისლამისტური პარტიები იყვნენ წარმოდგენილი.

რომნი ირანთან ომს აპირებენ
აშშ-ის საპრეზიდენტო არჩევნების კანდიდატი, რესპუბლიკელი მით რომნი, არჩევნებში გამარჯვების შემთხვევაში, ირანთან ომს დაიწყებს. „გარანტიები, რომ, თუ პრეზიდენტი გახდება, ირანს უფლებს ეჭვი არ უნდა შეეპაროთ — იმისთვის, რომ ბირთვული საფრთხის შემცველ ქვეყნად მათ გადაქცევას ხელი შეუშალო, სამხედრო ძალას გამოვიყენებ“, — განაცხადა რომნიმ. ამასთან, რომნიმ აღნიშნა, რომ მას, თეთრ სახლში მოსვლის შემთხვევაში, ირანის წინააღმდეგ სამხედრო ძალის გამოყენებისთვის აშშ-ის კონგრესის ნებართვა არ დასჭირდება.

გიორგი შენგელაია:

სააკაშვილი კლოუნია!

დიდობში გრიგოლ ხანძთელის, ექვთიმე თაყაიშვილის ქუჩებს რომ ჩაუვლი, სარაჯიშვილის ქუჩას რომ მიადგები და იკითხავ, გიორგი შენგელაია სად ცხოვრობსო, უმალ გიპასუხებენ: — მოსულხარ და ეგ არისო.

ძველებურ ყორეში დატანებული პატარა, შავად შეღებილი ჭიშკრის მარცხენა მხარეს თეთრი ზარია. დააჭერ ღილაკს, გაგიღებენ, არც შეგეკითხებიან, ვინა ხარო. შედიხარ.

დიდი მიხილვით ჭიშკრის ეზო-გარემოში მოხვედები. სახლი — ერთსართულიანი. სისადავე და მინიმალური კომფორტი, რაც დიდი კულტურისა და მაღალნიჭიერების თანმდევი. კარებში — გიორგი შენგელაია — შორტებში და ყავარჯენს დაყრდნობილი. ძველი სპორტსმენის ფეხები — ძლიერი მუხის მრავალნაჭდევი ანალოგი. გასულ ზამთარს მარჯვენა ფეხი მოიტეხა და საოპერაციოდ ემზადება.

ამ ყველაფერს გზადგავს გავიკვ, საურბისას. ახლა კი დგას ნაბრძოლი ლეგიონერივით და არაფერი ეტყობა ხანდაზმულობის.

ან რატომ უნდა ეტყობოდეს?

გიორგი შენგელაია, გამოჩენილი ქართველი კინორეჟისორი, სცენარისტი და მსახიობი, მხოლოდ 75 წლისაა.

ცოტა თავსაც ვიძინებ. პირველად 1953 წელს დაავახლოვდით. მეტნაკლებად. იმ ტრაგიკულ წელიწადს, როცა განუყოფელი ნატო ვაწინაძე ცაში დაიფარა, ვაჟთა პირველი საშუალო სკოლის ბიჭები ვცდილობდით, ვყერდით და ვდგომოდით ელდარსა და გიორგის და რამენაირად შეგვემსუბუქებინა მათთვის უსაზღვრო ტკივილი.

მაგრამ, აბა, რისი შემძლე-ნი ვიყავით!

გადაუღებელი ფილმის კადრებივით გაკრთა ფიქრის ეკრანზე ასეთი რეტროსპექტივა.

მაიდასთან ვსხედვართ და ჩვენი საუბარი „სხვა კინო-დან“ იწყება — საქმე ეხება „საქართველო და მსოფლიოს“ წინა ნომერში გამოქვეყნებული წერილის „ბონი და კლიანი რულავენ“ ერთ ციტატას, რომელიც ავტორმა ინტერნეტგაზეთში ისარგებლა.

— ძალიან შუროცხოვანო ვარ. დავურეკე თქვენს მთავარ რედაქტორს — ძალიან სიმპათიური და სათნო კაცი ყოფილა. გავარკვევთ ყველაფერი. შურნალისტი თამარ დავითელიანი დეზინფორმაციის ტყვე აღმოჩნდა, როცა ინტერნეტგაზეთ „დრონი“-ჯის“ ციტატით ისარგებლა. ასეთი გაზეთის არსებობა აქამდე გაგებული არ მოქონდა. დავინტერესდი, რადგან ისე-

თან, გოგი ქავთარაძესთან, სხვებთან და ყველას ტექსტი არის შეთითხნილი. წარმოგედგინია, რა დონეზე და როგორი მეთოდით მუშაობს ეს გაზეთი, როცა არასოდეს, არც პირადად შეხვედრის დროს, არც ტელეფონით ინტერვიუ ამ საკითხზე არავისთვის, მით უფრო ამ გაზეთის შურნალისტისთვის, არ მიმოცია? გამოდის, რომ მე ვთათხავ თინა ხიდაშელს და დავით უსუფაშვილს იმიტომ, რომ ისინი უარყოფენ ჩვენს ეროვნულს, ძირძველ ტრადიციებს და დასავლეთის შეხედულებების გადმონერგვას ცდილობენ ქართულ ნი-

იმ „ჯი“-სთან ლაპარაკიც არ მინდა... თქვენი გაზეთის მეშვეობით მინდა მხარდაჭერა გამოვუცხადო თინა ხიდაშელსა და დავით უსუფაშვილს. პროფესიონალები არიან. არ შეიძლება მათზე იტყვას, რომ ეროვნულს უარყოფენ, რომ ხელისუფლებამ თუ მიუშვი, დალუპავენ საქართველოს. თანაც რესპუბლიკელი მართო ისინი — ეს ორი არ არის. იქ არიან ვახტანგ ხმალაძე, იქ არის, ჩემო ბატონო, ივლიანე ხანდრავა, ძმები ბერძენიშვილები, სხვები და სხვები. მე მათ დიდ პატივს ვცემ, კულტურული ხალხია. ვერ შევადარებ იმ შემადგენლობას, რომელიც „ნაციონალურ მოძრაობაშია“.

— ბატონო გიორგი, რასან უარყოფაზე მიდგა საქმე („საკდესი უარყოფს“ ხომ გახსოვთ), ბარემ თქვენ სხვა ციტატის მოსალოდნელი გამოყენებიდან დაიზღვიოთ თავი და ახლავე განაცხადოთ — მართლაც გაქვთ ნათქვამი (კარგა ხნის წინათ), რომ ორაკლი ალასანია არ მიგაჩნდათ ოპოზიციის წევრად? ბილდერად? გილდერად ვერ განსწავსო, თუ კვამთ.

— (ელმობა). ეს განაპირობა იმ დროს არსებულმა ვითარებამ, როცა ოპოზიცია სუსტი იყო და ხალხმაც უსული აიკრუა. მაშინ ნამდვილად არ ჩანდა ძლიერი ლიდერი.

კონრეტული შემთხვევა იყო: მე ვმონაწილეობდი ნოემბრის აქციებში. პირადად არაფერს და არავის არ წარმოვადგენდი. გამოვდიოდით, ხალხს ველაპარაკებოდი. ერთი მიტინგი იყო დანიშნული ტელევიზიის წინ. ვხედავ იქ, მოედანზე დიდი თაობირია ალასანისა. რა ხდება-მეთქი, ვიკითხე. კამათობდნენ, უნდა აელოთ თუ არა კარგები, რომლებიც აქაც და რუსთაველზეც იყო გაშლილი. კრიტიკული მომენტი იყო. მოვადრინე ტელევიზიები — „პირველი არხი“, „რუსთაველ-2“, „იმედი“.

მეკითხებიან, თქვენ რას იტყვით, ვინ არის მართალი. ვუპასუხე, რომ ალასანიას პოზიციას მხარს არ ვუჭერ. მიმარინია, რომ ეს „საკდესი“ არ უნდა ავიღოთ. დღესაც ამ აზრზე ვარ.

შეიძლება, მაშინ შორს ვერ გავიხედე. ალასანია მაშინ ახალი ჩამოსული იყო შტატებიდან. ეტყობა, ამერიკელებმა ურჩიეს, ეცადეთ, მშვიდობიანი გზით შეცვალოთ ხელისუფლება.

ნიჟინა, ვაშაყავაძით ახასიათებთ მოუთმანლოზა. მე, თუ ნიჟინა მიმართავს, მცხეთაში მიუთმანელი ვარ. იმდენად მისთვის მარტოვანი ვარ. იმდენად მისთვის მარტოვანი ვარ.

— შვილებო, მათ შორს ვერ გავიხედე. ალასანია მაშინ ახალი ჩამოსული იყო შტატებიდან. ეტყობა, ამერიკელებმა ურჩიეს, ეცადეთ, მშვიდობიანი გზით შეცვალოთ ხელისუფლება.

— შვილებო, მათ შორს ვერ გავიხედე. ალასანია მაშინ ახალი ჩამოსული იყო შტატებიდან. ეტყობა, ამერიკელებმა ურჩიეს, ეცადეთ, მშვიდობიანი გზით შეცვალოთ ხელისუფლება.

ნიჟინა, ვაშაყავაძით ახასიათებთ მოუთმანლოზა. მე, თუ ნიჟინა მიმართავს, მცხეთაში მიუთმანელი ვარ. იმდენად მისთვის მარტოვანი ვარ. იმდენად მისთვის მარტოვანი ვარ.

— შვილებო, მათ შორს ვერ გავიხედე. ალასანია მაშინ ახალი ჩამოსული იყო შტატებიდან. ეტყობა, ამერიკელებმა ურჩიეს, ეცადეთ, მშვიდობიანი გზით შეცვალოთ ხელისუფლება.

— შვილებო, მათ შორს ვერ გავიხედე. ალასანია მაშინ ახალი ჩამოსული იყო შტატებიდან. ეტყობა, ამერიკელებმა ურჩიეს, ეცადეთ, მშვიდობიანი გზით შეცვალოთ ხელისუფლება.

ნიჟინა, ვაშაყავაძით ახასიათებთ მოუთმანლოზა. მე, თუ ნიჟინა მიმართავს, მცხეთაში მიუთმანელი ვარ. იმდენად მისთვის მარტოვანი ვარ. იმდენად მისთვის მარტოვანი ვარ.

— შვილებო, მათ შორს ვერ გავიხედე. ალასანია მაშინ ახალი ჩამოსული იყო შტატებიდან. ეტყობა, ამერიკელებმა ურჩიეს, ეცადეთ, მშვიდობიანი გზით შეცვალოთ ხელისუფლება.

— შვილებო, მათ შორს ვერ გავიხედე. ალასანია მაშინ ახალი ჩამოსული იყო შტატებიდან. ეტყობა, ამერიკელებმა ურჩიეს, ეცადეთ, მშვიდობიანი გზით შეცვალოთ ხელისუფლება.

ნიჟინა, ვაშაყავაძით ახასიათებთ მოუთმანლოზა. მე, თუ ნიჟინა მიმართავს, მცხეთაში მიუთმანელი ვარ. იმდენად მისთვის მარტოვანი ვარ. იმდენად მისთვის მარტოვანი ვარ.

— შვილებო, მათ შორს ვერ გავიხედე. ალასანია მაშინ ახალი ჩამოსული იყო შტატებიდან. ეტყობა, ამერიკელებმა ურჩიეს, ეცადეთ, მშვიდობიანი გზით შეცვალოთ ხელისუფლება.

ტელევიზიები იწყებოდა ასე...

ჟვანიას ხათრით, სხვათა შორის. ხაზს ვუსვამ ამას. ჟვანიამ მოიყვანა ეს ახალგაზრდა კაცი... იმ მომენტში პროგრესულები ჩანდნენ.

— შვილებო, მათ შორს ვერ გავიხედე. ალასანია მაშინ ახალი ჩამოსული იყო შტატებიდან. ეტყობა, ამერიკელებმა ურჩიეს, ეცადეთ, მშვიდობიანი გზით შეცვალოთ ხელისუფლება.

ნიჟინა, ვაშაყავაძით ახასიათებთ მოუთმანლოზა. მე, თუ ნიჟინა მიმართავს, მცხეთაში მიუთმანელი ვარ. იმდენად მისთვის მარტოვანი ვარ. იმდენად მისთვის მარტოვანი ვარ.

— შვილებო, მათ შორს ვერ გავიხედე. ალასანია მაშინ ახალი ჩამოსული იყო შტატებიდან. ეტყობა, ამერიკელებმა ურჩიეს, ეცადეთ, მშვიდობიანი გზით შეცვალოთ ხელისუფლება.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

პირადად ჩემი ყურადღება „ამდევრულ“ საქართველოში მოფუსფუსე ქველმოქმედებას მას შემდეგ მიმიძვინა, რაც ჭარბთხვევისა და ზესტაფონ-ჭიათურის საავტომობილო გზის შეკეთებას მიჰყო ხელი. უფრო გზის განახლება კი არა, საქმისადმი გულიანება დამოკიდებულებამ გამაოცა (ეს უცნაური კაცი, იმ დროისათვის დასაძრავ საზოგადო საქმეს, როგორც საქუთარს, ისე აპატიებდა). აი მაშინ გავიფიქრე — ძველანა ასეთი პატრონები და კაცები სჭირდება-თქო. იმ დღიდან მოყოლებული ყოველთვის ველოდი მის საჯაროდ გამოჩენას. ასე რომ, ივანიშვილის პოლიტიკურ სარკიელზე გამოსვლა სიურპრიზად არ აღმიძვამს.

პოპულისტების, დემაგოგებისა და მარქოლონების ასპარეზი

ქართული პოლიტიკური სექტორი ქოტურად ყალიბდებოდა და გაგუდებით განიხდიდა პროფესიონალების დეფიციტს

არსებობს საყოველთაო ჭეშმარიტებები, რომლებიც არასდროს კარგავს თავის ბრწყინვალეობას. სამწუხაროდ, ადამიანები ხშირად ივიწყებენ მტკვრდადებულ სიბრძნეს და მრავალჯერ გაცუცურაკებულნი კვლავ ცდილობენ განსაცდელისგან თავის დაღწევას.

ანტიკური ხანის ცნობილი ფილოსოფოსი პლატონი დიდი ხანი ადამიანებს აფრთხილებდა: „ტირანი ძალაუფლების ხელში ჩაგდებას შემდეგ პირველ ხანებში ხალხის გულის მოსაგებად მოქალაქეებს გადასახადებისგან ათავისუფლებს, აჯილდოებს მათ მიწის ნაკვეთებით. მალე იგი ახერხებს თავისი მტრების ნაწილის განადგურებას, ნაწილს კი ურიგდება და თავის მიერ საგანგებოდ წამოწყებულ ომში ითრევს, რათა ხალხი იძულებული გახდეს, მისი წინამძღოლობა მოითხოვოს. ამის შემდეგ ტირანი თავისუფლად მოაზროვნე ადამიანებს ანადგურებს, თითქოს ხალხის „მტრებს“ ებრძოდეს და საზოგადოებას მონინაღმდეგეებისგან წმენდს. საბოლოოდ კი იგი ხალხის სიძულვილს იმსახურებს“.

მრავლად მოიძებნება მათ რიგებშიც. თუ ამ ლოგიკას მივყვებით, მაშინ საშველი აღარ ყოფილა. „მარდების რევოლუციონისა“ და სააკაშვილის ხელისუფლების ერთ-ერთი დამფინანსებელი ანდრეაძე, „ქართულ ოცნებად და იმედად“ მოგვევლინა. ბატონ ბიძინასა და სააკაშვილის „თბილ“ ურთიერთობებზე მეც მსმენოდა და მაინც აღიარება — რევოლუციონერებსა და ხელისუფლებას ვაფინანსებდით, ჩემთვის მოულოდნელი აღმოჩნდა. კარგად მესმის, ნებისმიერ ადამიანს აქვს უფლება, გააჩნდეს პოლიტიკური შეხედულება და სიმპათია, დემოკრატიის ამოსავალი დებულებაც ხომ არ ჩვენთვის თავისუფლებაში მდგომარეობს. ისიც ცნობილია, რომ პოლიტიკურ გემოვნებას არც ფული განსაზღვრავს და არც ინტელექტუალური შესაძლებლობა. არაერთი მაგალითი არსებობს იმის, თუ როგორ იღვწოდნენ დიქტატორთა ქოლგის ქვეშ შეყუჟული ცნობადი სახეები. სხვათაშორის ბატონმა ბიძინამ ისიც განაცხადა, რომ პოლიტიკური აქტივობა ჩემი პირველადი სფეროს არ განეკუთვნებოდა და ასეთი ნაბიჯი მხოლოდ ერთი კაცის აკვირვებელი ხალხის ყოფნამ მაიძულაო.

ამ არგუმენტის საპირისპიროდ მაგანი ხელებს ვაასავსებებს და არც თუ უსაფუძვლოდ წარმოთქვას — რას ბრძანებთ, პოლიტიკა და ფუფუნება ხომ ერთი მედლის ორი მხარეა, ცივილიზებულ სახელმწიფოებშიც კი მმართველობა დიდ კაპიტალზე და ფუფუნებულ ქმედით სისტემა, რომელშიც ხალხი პოლიტიკური ამბიციების დასაკმაყოფილებლად მხოლოდ ორ-ორჯერ უშვებს და უკეთესი მომავლის იმედით გამსჭვავ-

ლული, კუთვნილ საარჩევო ფსონს თავის რჩეულზე ჩამოიღოს. ასეთ შემთხვევაში, შესაძლოა, ისიც ვამტკიცოთ, რომ მსოფლიოში უმდიდრესი კაცის განცხადება უფრო რომანტიკოსის ლურჯ ოცნებას ჩამოგავს, ვიდრე ცივი გონებით ნაკარნახევ პრაგმატიკოსის ნათქვამს (აკი ბატონმა ბიძინამ თავადაც გვაუწყა, ბარათაშვილი ჩემი უსაყვარლესი პოეტიაო).

არ გამოვირიცხავ, „ქართული ოცნების“ ლიდერს მართლაც ჰქონდა სურვილი და განზრახვა, ეკონომიკური ბერკეტებით გავლენა მოეხდინა სახელმწიფოებრივ ცხოვრებაზე. შესაძლოა, დიდ „მეოცნებეს“ კულისებს მიღმა ყოფნა უფრო ხიზლავდა, ვიდრე გაკამკამებული პოლიტიკური სცენა. ათუ გსურს, მშვიდად იცხოვრო, ყველაზე უსუსური ცხოველის ქურქში გაეხვიე“, — ეს სიტყვები ცნობილ გერმანელ ფილოსოფოს არტურ შოპენჰაუერს ეკუთვნის და დასავლეთის ფინანსური მამებიც მას იშვიათად უგულვებელყოფენ. ასე რომ, იქ პოლიტიკურ შუქ-ჩრდილებს კულინებს მიღმა ქმნიან და სცენაზე მოთამაშე პოლიტიკოსებსაც შესაბამის როლებს უწაინილებენ.

„ქართული ოცნების“ შემოქმედი სულაც არ არის უცოდველი კრავი და მისი „უხმაური“ ქველმოქმედება მზაკერული ფანდია, საქართველოს დაუძინებელი მტრების ზრახვების ასახდენად. ნამდვილად არ მინდა დავიჯერო „ნაცებისა“ და მათი მიმდევრების მიერ გაფლანგული შეთქმულებების თეორიები. პირადად ჩემი ყურადღება „ამდევრულ“ საქართველოში მოფუსფუსე ქველმოქმედება მას შემდეგ მიიქცია, რაც ჭერათხვევისა და ზესტაფონ-ჭიათურის საავტომობილო გზის შეკეთებას მიჰყო ხელი. უფრო გზის განახლება კი არა, საქმისადმი გულიანება დამოკიდებულებამ გამაოცა (ეს უცნაური კაცი, იმ დროისათვის დასაძრავ საზოგადო საქმეს, როგორც საქუთარს, ისე აკეთებდა). აი მაშინ გავიფიქრე — ძველანა ასეთი პატრონები და კაცები სჭირდება-თქო. იმ დღიდან მოყოლებული ყოველთვის ველოდი მის საჯაროდ გამოჩენას. ასე რომ, ივანიშვილის პოლიტიკურ სარკიელზე გამოსვლა სიურპრიზად არ აღმიძვამს.

რევოლუციური სიტუაციის მომნიჭება და სახელისუფლო კრიზისი ჩემთვის კარგად ნაცნობი მოვლენაა. ამ თემაზე არა ერთ პოლიტიკურ ლიდერთან და მალაღობი რანგის ჩინოვნიკთან მისაუბრია უშედეგოდ, 2003 და 2004 წლებში გაფლანგული მტრების ზრახვების ასახდენად. ნამდვილად არ მინდა დავიჯერო „ნაცებისა“ და მათი მიმდევრების მიერ გაფლანგული შეთქმულებების თეორიები. პირადად ჩემი ყურადღება „ამდევრულ“ საქართველოში მოფუსფუსე ქველმოქმედება მას შემდეგ მიიქცია, რაც ჭერათხვევისა და ზესტაფონ-ჭიათურის საავტომობილო გზის შეკეთებას მიჰყო ხელი. უფრო გზის განახლება კი არა, საქმისადმი გულიანება დამოკიდებულებამ გამაოცა (ეს უცნაური კაცი, იმ დროისათვის დასაძრავ საზოგადო საქმეს, როგორც საქუთარს, ისე აკეთებდა). აი მაშინ გავიფიქრე — ძველანა ასეთი პატრონები და კაცები სჭირდება-თქო. იმ დღიდან მოყოლებული ყოველთვის ველოდი მის საჯაროდ გამოჩენას. ასე რომ, ივანიშვილის პოლიტიკურ სარკიელზე გამოსვლა სიურპრიზად არ აღმიძვამს.

ბუნებრივია, ქვეყანაში არსებული პრობლემები ობიექტური გარემოებებითაც არის განპირობებული. სახელმწიფოებრივი განვითარება პირდაპირ კავშირშია საზოგადოების სტრუქტურულ-ეკონომიკურ რეალურად საბჭოეთის უზარმაზარი სივრცე ძირითადად ერთფეროვან — საშუალო (მშრომელთა) ფენაზე იყო დაფუძნებული. იმპერიის დაშლას მასობრივად გაღატაკებული საშუალო ფენის საპირისპიროდ ერთი მუჭა მდიდრების გაჩენაც მოჰყვა. საზოგადოების ამგვარი დანაწილება, ბუნებრივია, ვერ უზრუნველყოფდა დემოკრატიის სათანადოდ განვითარებას. მემარჯვენეობისა და მემარცხენეობის, ლიბერალიზმისა და კონსერვატიზმის კლასიკური სახით დალაგებას შესაბამისი ნიადაგი არ გააჩნდა. ასეთ ვითარებაში პოლიტიკოსების უმთავრეს იარაღს პოპულიზმი ან გარე ძალების მხარდაჭერა წარმოადგენდა.

ლათინური ამერიკის ქვეყნებმა პარაკვაიდან ელჩები გაიწვიეს
ბრაზილიამ, ურუგვაიმ და არგენტინამ პარაკვაიდან საკუთარი ელჩები გაიწვიეს. უცხოური მედიის ინფორმაციით, ამის მიზეზი პარაკვაის პრეზიდენტის — ფერნანდო ლუგოს იმპიჩმენტი გახდა. ელჩების ნაწილი კონსულტაციებზე გაიწვიეს, ნაწილი — პარაკვაიში დემოკრატიული ნესრიგის აღდგენამდე. ფერნანდო ლუგოს იმპიჩმენტს გასულ კვირას პარაკვაის პარლამენტის უმრავლესობამ დაუჭირა მხარი. იმპიჩმენტის მიზეზად დასახელდა ის, რომ მოქმედი პრეზიდენტი მოვალეობას თავს ვერ ართმევდა. კონკრეტულად, ეს უკავშირდება 15 ივნისს ქვეყანაში პოლიციასა და მოსახლეობას შორის მომხდარ შეტაკებას, რომელსაც 17 ადამიანი ემსხვერპლა.

ინდონეზიური საგზააპრო თვითმფრინავი სასსოპრაპულ კოპოლქს დაეცა
ინდონეზიაში სამგზაო თვითმფრინავი საცხოვრებელ კომპლექსს დაეცა. ადგილობრივი მედიის ინფორმაციით, ინდონეზიური „fokker f-27“ დედაქალაქ ჯაკარტას აღმოსავლეთით ჩამოვარდა. მსხვერპლის შესახებ ინფორმაცია დაუზუსტებელია, თუმცა, როგორც ადგილობრივი მედია იტყობინება, სულ მცირე, 6 მგონი ცეცხლის ალში გაეხვია.

ამერიკას, რომელსაც ეპროპისგან განსხვავებით ფაქტობრივად სულიერად უკეთესად უყავს, იოლად შეუძლია შეწყვიტოს საშუალო ადგილების შექმნა, რაც ეკონომიკის აღდგენის უმთავრესი ფაქტორია...

ძირს სწავლა, გაუმარჯოს უმუშევრებს!

იმედი ბოლოს კვდება. ორი საათის მანძილზე მიტ რომნი ისე საუბრობდა, რომ ბევრს აპლოდისმენტებიც კი არ დაენახებოდა. მან გულწრფელად განაცხადა, თუ რას ნიშნავს საქმეში მუნიციპალური აპარატის შემცირებისაკენ მიხედული მონოდეტები...

მართლაც ისაა, რომ კერძო სამუშაო ადგილების შექმნაში უმუშევრობის მკაცრი კონტროლი უნდა იქონიებდეს, რომელიც უზრუნველყოფს უმუშევრობის დასაქმებას უპრეცედენტოდ შემცირდა. ახლა ამ სექტორში დაახლოებით 1,4 მილიარდით ნაკლები სამუშაო ადგილია, ვიდრე შეიძლება ყოფილიყო...

საერთო შრომის შედეგად დადასტურებული ფაქტები წარმოადგინა ევროპაში სახელმწიფო სექტორში შემცირებასთან დაკავშირებით. მაგალითად, გავისხენოთ ირლანდიის შემთხვევა. მან შეამცირა სახელმწიფო სექტორში დასაქმება და 2008 წლიდან დღემდე 28 ათასი ადამიანი გაათავისუფლა...

რეინოლდსმა კატონის ინსტიტუტიდან 2010 წლის ივნისში. მაგრამ აღდგენას ადგილი არ ჰქონია. უმუშევრობა ირლანდიაში ამჟამად 14%-ს შეადგენს და ამ ქვეყნის გამოცდილება არც მიაკიდებს, რომ ეკონომიის მკაცრი ზომები ეკონომიკის დასუსტების საშიშროებით საშიშროებდა...

იმ გამოხატულებაში, რომელთა უარყოფასაც რომნი შემდგომ ცდილობდა, მან პრეზიდენტობა დასაძინა: „იგი ამბობს, რომ ჩვენ უფრო მეტი მუშაობა, მეტი პოლიციელი, მეტი მასწავლებელი გვჭირდება“. შემდეგ კი დასძინა, დროა, შევამციროთ სახელმწიფო სექტორი და დავებმართოთ ამერიკელი ხალხს.

ნათლები სისტემაში მუშაობს (მასწავლებლები), ან საზოგადოების დაცვის სფეროში (პოლიციელები და მეხანძრეები). განსაკუთრებით აქტუალური ახლა ის საკითხია, თუ რამდენად კარგი ან ცუდია ეკონომიკისთვის სახელმწიფო სექტორში დასაქმებულთა შემცირება, რომლის შესახებაც ლაღად მისტერ რომნი ახლა უკვე საკმაოდ ბევრი მონაცემი არსებობს ამ თემასთან დაკავშირებით.

ახლა რომ ამერიკაში ეს სამუშაო ადგილები არსებობდა, უმუშევრობის დონე გაიჭიკნებოდა დაახლოებით 7,3 პროცენტზე, ახლანდელი 8,2-ის ნაცვლად. ეს სიტუაცია ძალიან ჰგავს იმას, რომ ეკონომიკის ღრმად დეპრესიის პირობაში სახელმწიფო

დაია, ძალზე შეზღუდული აქვს პოლიტიკური კურსის არჩევანი, მაგრამ ამერიკას, რომელსაც ეპროპისგან განსხვავებით ფაქტობრივად უკეთესად უყავს, იოლად შეუძლია შეწყვიტოს საშუალო ადგილების შექმნა, რაც ეკონომიკის აღდგენის უმთავრესი ფაქტორია...

პონტიფიკატის აღსასრულის პარადოქსები

ქურდობა, მაცინაცეები, შეთქმულებები, ლაღატი, მუქარა — როგორც ჩანს, ვატიკანმა უკანასკნელი კვირების მანძილზე წარსულისაკენ ისკუბა. სიკვდილიც კი ახლა რომის ქუჩებში დაძრწის. თუ ვატიკანის ბანკის ყოფილ თავმჯდომარეს — თანამდებობიდან 23 მაისს ნაჩქარევად დათხოვნილ ეტორე გოტი ტედესკის დაფუჯვრებით, ახლა მას საკუთარი სიცოცხლეც კი ადარდება.

იყო მოსალოდნელი. თავის არჩევანზე სულ ცოტა ხნით ადრე კარდინალმა რატცინ-გერმა შემაშფოთებელი დიაგნოზი დასვა. „შენი ეკლესია ჩვენ ხშირად გვეგონია ნავი, რომელსაც ძალიან ბევრი ნახვრეტი აქვს. შენს მინდვრებში სარეველას უფრო მეტს ვხედავთ, ვიდრე ხორბალს. ესოდენ ჭუჭყიანი სამოსი და სახე შენი ეკლესიისა გვაშინებს, მაგრამ სწორედ ჩვენვე ვაჭუჭყიანებთ მათ!“ — განაცხადა მან ღვთისმსახურებისას 2005 წელს.

ეს 80 წლის მსოფლიო უპირატესობას ანიჭებს იმას, რომ თავისი ძალიან მძიმე კათოლიკური რწმენის აღდგენას დაუთმოს. მისი აზრით, ეს რწმენა საფრთხის წინაშეა დგას. პაპი დაულალავად მოუწოდებს მორწმუნეებს, დაუბრალოდ უფლის სიტყვას, საკრალურს, დაიცვან განხილვას დაუქვემდებარებელი პოზიციები მორალის სფეროში, გამოავლინონ ერთგული ეკლესიის ტრადიციები...

ტუტის ფუნქციონირებაში განმეორებად სკანდალთან შეჯახებით ევროპული ინსტიტუტების ზნობლით ვატიკანი იძულებული გახდა, თავისი ბანკი ფულის გათეთრებასთან დაკავშირებით მსოფლიო სტანდარტების შესაბამისად მოეწყობა. ბოლო დროს პრესაში გაჟონებულ და ბატონი ტედესკის მოულოდნელმა გათავისუფლებამ ცხადყო, რომ პაპის აზრს და მის პოლიტიკას ყველა არ იზიარებს.

ბენედიქტ XVI-ის პონტიფიკატის თითქმის არც ერთ წელს არ ჩაუვლია იმ სკანდალებისა და გამოამჟღავნებების გარეშე, რომლებიც „სამყაროს ეკლესიის“ მართვის მეთოდება და ზოგიერთი იერარქის პრაქტიკას მუქ ტონალობებში ახასიათებს. 2005 წელს ხანდაზმული პაპის სახით დანეშებული გარდაამავალი მმართველობის პერიოდში მისი პონტიფიკატის გარკვეული ტრაგედია მომხდებოდა.

რთი შემთხვევის შემდეგ მოხდა ვატიკანის — კონფიდენციალური მიმოწერის პრესაში გაჟონება. ეს ინფორმაცია პაპის „მეფობის“ დასასრულის პარადოქსულ შტრიხებს ატანს. ბენედიქტ XVI თითქოს გრძნობს, რომ ვერ ართმევს თავს მასშტაბურ პროექტებს, რომელთა წამოწყება ნებით თუ უნებლიეთ მოუხდა. და ვერავინ იტყვის, რომ ის დრო და ძალები, რომლებიც მას ჯერ კიდევ დარჩა, საკმარისი იქნება ნესრიგის დასამყარებლად, ნდობის აღდგენისა და შეღავათი იმიჯის გამოსაკეთებლად.

სირიაში შექმნილ მდგომარეობასთან დაკავშირებით სირიისა და მოსკოვის ურთიერთობები დიდწილად განსხვავდება ერთმანეთისგან. ამასთან, რუსული მხარის აზრით, ეს განსხვავებულობა ტაქტიკური და არა სტრატეგიული ხასიათისაა, რადგან რუსეთი და აშშ, ძირითადად, ერთი რამისკენ მიიწოდებიან — სირიაში მშვიდობა დამყარდეს. მოსკოვი ძველანაირი შექმნილ სიტუაციაში გარეშე ქაღალის ჩარევას კატეგორიულად მიუღებლად მიიჩნევს.

დაიჯესტი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

დან გაათავისუფლონ მასწავლებლები, პოლიციელები და მეზღვაურები. სინამდვილეში ეს ირონიულიც კია. იმ დროს, როდესაც რესპუბლიკელებს ძალიან მოსწონთ ევროპის კრიტიკა, მათ ამავე დროს უნდათ, რომ ამერიკამ ევროპასავით ეკონომიის მკაცრ ზომებს მიმართოს და ევროპული სტილის დეპრესიაც საკუთარ თავზე გამოსცადოს.

და ეს მხოლოდ მსჯელობა არაა. გასულ კვირას კოლუმბიის უნივერსიტეტის ნარკომადგენელმა გლენ ჰაბარდმა, რომლის ერთ-ერთმა მრჩეველმა, გერმანულ გაზეთში გამოაქვეყნა სტატია, რომელშიც გერმანელებს არწმუნებს, იგნორირება გაუკეთონ ობამას რჩევას და განაგრძონ თავიანთი უკომპრომისო პოლიტიკა. ამგვარი ქმედებით ბატონი ჰაბარდი მნიშვნელოვნად ენებს მოქმედი პრეზიდენტის პოლიტიკას, თუმცა, რაც კიდევ უფრო მნიშვნელოვანია, მან მხარი დაუჭირა პოლიტიკურ კურსს, რომელიც სწორედ ახლა, ამ წუთშიც, კრახს განიცდის.

სინამდვილეში თითქმის ყველა, ვინც თვალყურს ადევნებენ სიტუაციას, ახლა ხედებიან, რომ მკაცრი ზომებით შეპყრობილი გერმანიის პოლიტიკა ევროპის კატასტროფის მიზეზი გახდა. ხედება ყველა, გარდა თავად გერმანელებისა და, როგორც გაირკვა, რომინის ეკონომიკური მრჩეველებისა.

იმის თქმაც კი არაა საჭირო, რომ, იმაზე, რამაც ხელი შეუშალა ამერიკაში ეკონომიკის აღდგენას და **მოსწონილი რუმინ ბაიბარაზი, ეს კარგს არაფერს მოიტანს. ყველაფერი იმაზე იმარტოვება, რომ იმის პოლიტიკა ხარჯების შემცირებაზე აიბეზება, სწორედ ამას ეპრობა იმპერიის პოლიტიკის და ეკონომიკური ვარდნაზე მიიყვანა.**

The New York Times

და განახლებულ შეხედულებებს მოითხოვს ამ ინსტიტუტზე.

ეკლესია კი კვლავაც ატარებს მომაკვნილებელი ცენტრალიზმის ანაბეჭდს. **პაპი და მასთან დაახლოებული აპირები კაპელი რატიონის სამყაროში ცხოვრობენ და „ოჯახის“ ცოდნებს სწავლებენ სხვადასხვა ადგილებზე. არადა, მორწმუნეების ნაწილი გამჭვირვალეობას, ინფორმაციის უზრუნველყოფას, დემოკრატიას, პარტნიორულ ურთიერთობებსა და ფუნდამენტურ ნიშნებს მისცემს.**

ვინაიდან ეს ყველაფერი არ გათვალისწინებს, რომში მიღებული გადაწყვეტილებები სადავოა გერმანიაში, აშშ-სა და იაპონიაში. რომაული კათოლიციზმი თვით კათოლიკეებსაც კი აღარ შეესაბამებათ. მღვდლებიც კი ოფიციალურად უარობენ. ასე რომ, შედეგების დაჯამების მომენტში, შესაძლოა, აღმოჩნდეს, რომ ბენედიქტ XVI-ს მიერ დატოვებული ეკლესია უფრო მყიფე და დანაწევრებულია, ვიდრე ღრმად განწმენილი და განახლებული.

Le Monde

დიდი ოცულის საშიში: რუსეთმა სირიას არ დატოვა

დიდი ოცულის სამიტის ფარგლებში ლოს-კაბოსში შედგარუსეთისა და აშშ-ის პრეზიდენტების საათნახევრიანი შეხვედრა, რომლის დროსაც ვლადიმერ პუტინმა და ბარაკ ობამამ სირიის პრობლემა განიხილეს. პუტინის განცხადებით, ლიდერებმა საერთაშორისო საკითხებთან და მათ შორის სირიასთან დაკავშირებით ბევრ რამეში საერთო ენა გამოიხსნა.

სინამდვილეში დღეს დასავლეთი თავის მთავარ სტრატეგიულ საშიშროებას რუსეთსა და ჩინეთს მიიჩნევს

ნინალმდეგო პროტესტები. გაეროს მონაცემებით, მსხვერპლთა საერთო რაოდენობამ 12 ათასს გადააჭარბა.

ფილოსოფოსი, საზოგადო და პოლიტიკური მოღვაწე, აღმოსავლეთმცოდნე გეილარ ჯამალი დიდი ოცულის სამიტის შემდეგ სირიის პერსპექტივებს შემდეგნაირად აფასებს:

— ვფიქრობ, რომ რუსეთისა და მისი პოზიციის გარეშე, ამ საკითხში ჩინეთის მხარდაჭერის გარეშე და რაც ძალიან მნიშვნელოვანია, ირანის იმ პოზიციის გარეშე, რომლის თანახმადაც ირანისთვის სირიას უნდა დაეხმოს, რომელსაც არ გადალახავს და სირიას არ დატოვებს, სირიის ბედი ლიბიის ბედის ანალოგიური იქნებოდა. მის ტერიტორიაზე გაჩაღდებოდა დასავლეთის ქვეყნების ოპერაციები, ნატოს ოპერაცია გაეროს მანდატის ნიღაბქვეშ და რომ არა რუსეთისა და ჩინეთის ვეტო, დაბომბვები ან ზღვის მხრიდან შეჭრა უკვე დაწყებული იქნებოდა. მაგრამ ვინაიდან ირანი ამ შემთხვევაშიც კი არ დათმობდა სირიას, დაიწყებოდა დიდი ომი და ასე თუ ისე ირანელი მყოფი ქვეყნები, მათ შორის რუსეთიც, ამ ომში ჩართულნი აღმოჩნდებოდნენ. ამიტომ ჩინეთისა და რუსეთის ვეტომ მოვლენათა ამ მიმართულებით განვითარება აგვაცილა თავიდან და, სავარაუდოდ, ფარულად ამას ხელს უწყობდა თავად დასავლეთიც,

რადგან სწორედ ამ ვეტოს წყალობით შეინარჩუნა მან სახე. დასავლეთისთვის ყველაფერი ძალზე სისხლიანად და პრობლემურად გაგრძელდებოდა, ამიტომაც, შესაძლოა, რომ რუსეთისა და ჩინეთის ვეტოს მხარს უჭერდა თავად დასავლეთიც, მიუხედავად მისი საწვევებით ნინალმდეგობისა.

რაც შეეხება პუტინისა და ობამას შეთანხმების მრავალ პუნქტს, ეს არის დიპლომატიური ფორმა, რომელიც იმის მაგალითია, რომ ნებისმიერი შეხვედრა, ნებისმიერი პრობლემა უნდა ატარებდეს კონსენსუსის კენ მიმავალ გარკვეულ იერს — ეს პოლიტიკური ისტებლიშმენტის საფუძველია.

რაც შეეხება ირანს ამ ყველაფრის უკან? ცხადია, რუსეთსა და აშშ-ს სირიასთან დაკავშირებით. ცხადია, მიმდინარეობს კარკვეული ვაჭრობა, ანუ კეთდება გარკვეული შეთავაზებები და რუსეთიც მიანიშნებს ამას, როდესაც აცხადებს, რომ გარკვეულ გარემოებებში შესაძლოა გარკვეული ძვრები მოხდეს. მაგრამ ყველაზე მთავარი ისაა, რომ დასავლეთი სულაც არაა რუსეთის პოზიციის ცვლილებით დაინტერესებული. ისევე, როგორც დასავლეთი დაინტერესებული იყო გაეროს სანქციებით შეიარაღებული შეჭრის ვეტოს შემთხვევაში, რადგან

ამ ვეტოს გარეშე ის იძულებული იქნებოდა, რაიმე ზომები მიეღო, გაეროს კი ეს ახლა, უბრალოდ, არ შეუძლია, ახლაც არაა ის დაინტერესებული, რომ რუსეთმა სირია დათმოს. ამას ერთი მარტივი მიზეზი აქვს — სირია რუსეთისთვის გეოპოლიტიკური ტვირთია, რომელიც აიძულებს, კონფრონტაციაში შევიდეს საერთაშორისო ბიუროკრატიათა, ანუ საყოველთაოდ მსოფლიო საზოგადოებრივად ნოდებულ გაერთიანებასთან.

სინამდვილეში დღეს დასავლეთი თავის მთავარ სტრატეგიულ საშიშროებად რუსეთსა და ჩინეთს მიიჩნევს. იმისათვის, რომ უშუალოდ მათთან კონფრონტაციაზე გადავიდეს, საჭიროა საზოგადოებრივი აზრის მომზადება. სირიასთან დაკავშირებული მდგომარეობა ხელსაყრელია იმისათვის, რომ რუსეთი დემონიზირებული რეჟიმების მფარველობასა და დაფინანსებაში დაადანაშაულონ. ამიტომ დასავლეთი დაინტერესებულია რუსეთის ჩართვას სირიულ პრობლემაში. ეს არის საშუალება და მეთოდი იმისათვის, რომ გავილოს წყალგამყოფი ზოლი დასავლეთსა და რუსეთ-ჩინეთს შორის.

odnako.org

პოსნი მუბარაჟი, შესაძლოა, გაათავისუფლონ

ეგვიპტის ყოფილი პრეზიდენტი პოსნი მუბარაჟი ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუარესების გამო, შესაძლოა, პატიმრობიდან გაათავისუფლონ. ადგილობრივი მედიის ცნობით, მუბარაჟის ადვოკატების შესაბამის შუამდგომლობას ეგვიპტის ადმინისტრაციული სასამართლო 7 ივლისს განიხილავს. შუამდგომლობაში ადვოკატები ეყრდნობიან კანონის 36-ე მუხლს, რომელიც მძიმედ დაავადებულთა ვადამდე გაათავისუფლებას ითვალისწინებს. დაცვის მხარის ინფორმაციით, მუბარაჟს ერთდროულად რამდენიმე დაავადება აქვს — კუჭის ავთვისებიანი სიმსივნე, რომელზეც ოპერაცია ჩატარდა, სისხლის დაავადება, რომელსაც თრომბოზი მოსდევს, ტვინში სისხლის გაჟონვის საფრთხე, ავადმყოფი გული და სისხლში შაქრის არასტაბილური დონე, რაც ხშირად გონებას აკარგვინებს. როგორც ადვოკატები აცხადებენ, მუბარაჟს სერიოზული მკურნალობა სჭირდება, რაც ციხის სტაციონარში შეუძლებელია.

მათი დანიშნულება, ვინც ლიბიას ბომბავდნენ და კადაფის რეჟიმს ამსოფდნენ, ცალსახად ვერ ართმევენ თავს ამ რთული ქვეყნის მართვის ამოცანას. ახალი ხელისუფლება სულ უფრო ხშირად მიმართავს ქალაქებს. საპასუხოდ ოპოზიციური ტერიტორიები და თიბეზი ზარღიან შიარაღებულ წინააღმდეგობას. დასავლეთიდან იმპორტირებული დემოკრატიული ლოზუნგებმა ლიბიელს ლიბიური ჯამაჰირიის კანონები ვერ შეუცვალა. ხალხმა არ მიიღო მარიონეტული რეჟიმი. წინ ლიბიის ავღანიზაცია და მოსახლეობის მთელი ჯგუფების გამადგურებელი შიდა ომია.

ლიბიური უფსკრული

არეულობებით მოცული ლიბიის სათავეში ახალი ხელისუფლების მოსვლიდან რვა თვის თავზე, როგორც იქნა, გადამწყვიტეს, საპარლამენტო არჩევნები გამოცხადებით. მმართველი ნაციონალური გარდამავალი საბჭო, აშშ-ნატოს მიერ პროექტირებული გლობალური სტრატეგიის თანახმად, ჩაფიქრებული იყო, როგორც დროებითი ორგანო ახალ დემოკრატიულ რეჟიმზე გადასასვლელად.

6 ივნისს გარდამავალი ნაციონალური საბჭოს ვიცე-პრემიერი აბუ შაგური ვაშინ-გტონის ატლანტიკურ საბჭოში გამოსვლისას თავის ოკეანისგალმელ პატრონებს არწმუნებდა, რომ დამფუძნებელ ასამბლეაში არჩევნები მიმდინარე თვეს გაიმართებოდა. «კონსტიტუციური დეკლარაციის» მიხედვით, რომელიც იმავე გარდამავალმა ნაციონალურმა საბჭომ მიიღო, არჩევნები 19 ივნისს უნდა გამართულიყო, მაგრამ, როგორც 9 ივნისს საარჩევნო კომისიის ანონიმმა წევრმა პრესას განუცხადა, არჩევნები, სულ მცირე, ივლისამდე გადაიდო ტექნიკური პრობლემების გამო. ქვეყანაში თემთა შორის ომი გრძელდება და პრაქტიკულად არ არსებობს ცენტრალური ხელისუფლება. ადგილებზე სიტუაცია «ალქაიდადან» ჯამაჰირიის ერთ-ერთ ორგანიზაციამდე ათასი ჯურის შეიარაღებული ფორმირებები აკონტროლებენ. ამავე დროს, ძველი რეჟიმისადმი ერთგულმა აპრიორი გამორიცხვითა და ადგილობრივი ისჯება თვით სასამართლოთი ან პატიმრობით. ამჟამად ციხეში გამოწყვდილი იმ ლიბიელების რაოდენობა, რომლებიც ბრალდებული არიან კადაფის მიმართ სიმპათიების გამო, რამდენიმე ათასს აღწევს.

ამ ომზე ქვეყანაში ათობით ისლამური პარტია გაჩნდა. იმ შემთხვევაში, თუ ლიბიაში არჩევნები ბოლოს და ბოლოს გაიმართება, ისლამისტების გამარჯვება პრაქტიკულად გარდაუვალია. ევროკავშირის ივნისში ლიბიაში თავისი მისია უნდა გაეზავნა დამფუძნებლური კრების წევრების არჩევნებზე დაკვირვებისთვის, მაგრამ ამ დრომდე ევროკავშირიდან ლიბიაში ერთი დამკვირვებელიც კი არ ჩასულა. ამაში გასაკვირი არაფერია, რადგან ქვეყანაში გამეფებული ქალის პირობებში არჩევნების ჩატარებას, უბრალოდ, აზრი არ აქვს.

ინფორმაცია, რომელიც ლიბიიდან მოდის, ყველაზე მეტად საბრძოლო მოქმედებების შესახებ ცნობებს წააგავს. ტერიტორიის დიდი ნაწილი იმ დახლოებით 500 სამხედრო დაჯგუფების ხელშია, რომლებიც არაბული გაზაფხულის დროს გამოჩნდნენ. ქვეყანა დე ფაქტო დანაწევრებულია. მარტში თემთა შეიარაღებულ დაპირისპირებებს 150 ადამიანის სიცოცხლე შეეწირა; ამის შემდეგ შეიარაღებულმა ბრიგადებმა ფუფადი გადასახადების აღდგე-

ნა მოითხოვეს და პრემიერ-მინისტრის ოფისზე მიიტანეს იერიში. ტრიპოლის ირგვლივ გაჩაღებულმა მუდმივმა შეტაკებებმა კი განაპირობეს ის, რომ ტუნისთან საზღვარი წარამარა იკეტება. შინაგან საქმეთა სამინისტროს მცდელობებმა, დედაქალაქის ირგვლივ პოლიციური ჯარი განეღებოდა, ზინტარი-სა და მისრატის მეომრების უკმაყოფილება გამოიწვია, ესენი კი ამ ეტაპზე ქვეყანაში ყველაზე მსხვილი შეიარაღებული დაჯგუფებები არიან. ამ ქალაქების სამხედრო საბჭოები მიიჩნევენ, რომ პოლიციური ძალები ადგილობრივ ხელისუფლებებს უნდა ექვემდებარებოდნენ. აი სულ რამდენიმე შტრიხი, რომელიც ლიბიაში მიმდინარე მოვლენებს აღწერს და რომელიც ადგილობრივ პოლიციურ ძალებს — 12-13 ივნისის განმავლობაში: ქალაქ მიზას შემოგარენში მომდინარეობდა ბრძოლა არტილერიის გამოყენებით ქალაქის მემბოხეებსა და ალ-მაშაჰის თემის მებრძოლებს შორის. საერთო ჯამში 50-მდე ადამიანი დაიღუპა. დაზიანდა ელექტროსადგური და რაიონს შეუწყდა ელექტროენერჯის მიწოდება; ტარხუნელმა ამბოხებულებმა საკუთარ კონტროლს დაუქვემდებარეს ტრიპოლის აეროპორტი და რამდენიმე საათის განმავლობაში იქ აწარმოებდნენ ბრძოლებს. საინფორმაციო სააგენტოები იუწყებოდნენ, რომ აეროპორტის ირგვლივ გაჩაღებული იყო სროლა და რომ ტერიტო-

ქვეყანაში შექმნილი უიურობის უაღრესი კოიტიბი დაკავებულია აღმოსავლეთის ბატახებით, ნაგებით, დაუინებოთ, ფსიქოლოგიური ტერორით

რია იბომბებოდა უცხოური ვერტიკლებიდან; ალ-ჯალაფას მემბოხეები გადადისლოცირდნენ ტუნისის საზღვართან და გარდამავალი ნაციონალური საბჭოს ჯარისკაცებისაგან განმინდეს საზღვრისპირა ზოლი. ტუნისში მიმავალი გზატკეცილი მათ განკარგულებაში გადავიდა; გარდამავალი ნაციონალური საბჭოს ბოევიკებმა ტავარ-გას თემის იძულებით გადაადგილებულთა ბანაკში სროლებით მოაწყვეს საქმეების გარჩევა; ბაბ-აზიზის რაიონში დაბომბვების მსგავსი ძლიერი აფეთქებების ხმა ისმოდა; კიდევ სამ რაიონს შეიარაღებული შეტაკებები მოედო; ქალაქ აჯაბიაში გაიმართა დემონსტრაცია, მთავარი გზის გადაკეტვით;

სირტას შემოგარენში გარდამავალი ნაციონალური საბჭოს ნაწილებსა და მემბოხეებს შორის ბრძოლა გაიმართა. 25 ჯარისკაცი მოკლეს; ბენლაზის ციხესთან სასტიკი შეტაკებები გაიმართა. აფეთქებებისა და სროლების ხმა ქალაქის უამრავ რაიონში ისმოდა; გოლდამასთან რიშვანას თემის მეომრებმა გარდამავალი ნაციონალური საბჭოს კოლონას ტანკებითა და მძიმე არტილერიით შეუტყეს. ამასთან, არანაირი ინფორმაცია არ არსებობს იმის შესახებ, რომ მემბოხეების კადაფის ორგანიზაციის სტრუქტურაში მართლაც შეიარაღებული ბრძოლის ორგანიზება უმდაბლეს დონეზე დაიწყო და მას ორგანიზებას

საკუთარი ინიციატივით უწყვეტ ცალკეული დაჯგუფებები თუ თემები. უცხოელ მხრებს არ ხელეწიფებათ, გაუღენა მოახდინონ დაპირისპირებული მხარეების პოზიციებზე, მათი გადაიმეტებელი აქტიურობა კი მხოლოდ მათსავე უარყოფას განაპირობებს. რამდენიმე დღის წინ ლიბიაში ბრიტანეთის ელჩის კორტეჟი დაცხრილეს, ეს უკანასკნელი აბსოლუტურად შემთხვევით გადაურჩა სიკვდილს. ამ სიტუაციაში გარდამავალი ნაციონალური საბჭოს უარყოფითი იყენებას რეჟიმის უპირატესობაში მათი მხარეების უმადლესმა კომიტეტმა დააკავა საერთაშორისო სისხლის სამართლის სასამართლოს დელეგაციის წევრები და, როგორც ჩანს, ამ დაპატიმრების გამოყენებით ცდილობს რაღაც ოპერატიული ინფორმაციის მიღებას. რამდენიმე დღის განმავლობაში უპირატესობა მიიღო. უახლოეს მომავალში დაინება ეგრეთ წოდებული ბალდაის საქმე, რომელიც უდავოდ განაპირობებს საერთაშორისო რეზონანსს. ლიბიის სახალხო კონგრესის გენერალური მდივანი საკუთარ სიტყვებში ურთულესი ტუნისში გაიქცა, ახლა კი მას ტუნისში ემუქრებოდა, რომ შემომგების მიზნით ლიბიაში დაბრუნებულ. მაშინდელი ლიბიის ახალი ხელისუფლების მონინალმდეგობის სიმბოლოა და მასთან გასწორების გადაწყვეტილება, საგარეოდ, პარიზსა და ლონდონში მიიღეს. მათი დანიშნულება, ვინც ლიბიას ბომბავდნენ და კადაფის რეჟიმს ამსოფდნენ, ცალსახად ვერ ართმევენ თავს ამ რთული ქვეყნის მართვის ამოცანას. ახალი ხელისუფლება სულ უფრო ხშირად მიმართავს ქალაქებს. საპასუხოდ ოპოზიციური ტერიტორიები და თიბეზი ზარღიან შიარაღებულ წინააღმდეგობას. დასავლეთიდან იმპორტირებული დემოკრატიული ლოზუნგებმა ლიბიელს ლიბიური ჯამაჰირიის კანონები ვერ შეუცვალა. ხალხმა არ მიიღო მარიონეტული რეჟიმი. წინ ლიბიის ავღანიზაცია და მოსახლეობის მთელი ჯგუფების გამადგურებელი შიდა ომია.

სირია გაცილებით უფრო რთული შემთხვევაა, მაგრამ იმ მიღწეული წარმატება ახლო აღმოსავლეთის გარდაცემულ მოვლენად იცნება: არა მხოლოდ კიდევ ერთი დიქტატორი გახდება სახალხო წინააღმდეგობის მსხვერპლი, არამედ ირანიც დაკარგავს ხმელთაშუა ზღვის დასავლეთ პუნქტს, რომლის წყალობითაც ემუქრება ის ისრაელს და მთელ რეგიონში შეაქვს დესტაბილიზაცია.

მსოფლიო
www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ინტერპენსიის ნაგდვილი მიზეზი სირიაში

შესაძლოა, ისრაელმა ირანს დაარტყას. იმის გათვალისწინებით, რომ მსოფლიოს ძირითად ზესახელმწიფოებთან მოლაპარაკებების მორიგი რაუნდი ირანის ბირთვულ პროგრამას არსებითად არ ცვლის, ირანის ბირთვულ ობიექტებზე ისრაელის შეტევის თემა წლის მეორე ნახევარში ყველაზე აქტუალური გახდება. გაანგარიშებულ დიპლომატიასა და ეკონომიკურ სანქციებზე დამატებით არის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ნაბიჯი, რომლის გადაგმაც შეუძლია ამერიკას — დაეხმაროს სირიელ ხალხს პრეზიდენტ ბაშარ ასადის წინააღმდეგ ბრძოლაში და ჩაშლოს ისრაელის გათვლები.

ირანის ბირთვული პროგრამა და სამოქალაქო ომი სირიაში, შესაძლოა, ვინმეს ერთმანეთისგან დამოუკიდებელი მოვლენები ეგონოს, მაგრამ სინამდვილეში ეს ორი რამ განუყოფლად ერთმანეთთან დაკავშირებულია. ისრაელის მთავარი შიში საკუთარი ბირთვული მოწყობის დანახვის დაკარგვაა. ისრაელის ბირთვული პროგრამის განხორციელება ირანის მიერ, რომელიც ამ საკითხთან დაკავშირებით იღებს გადაწყვეტილებას. სულ ახლახან მან განაცხადა, რომ ასადის რეჟიმის დამხობა სერიოზული დარტყმა იქნება ირანზე. ეს არაბულ სამყაროში ირანის გავლენის ერთადერთი თავისებურება ავანპოსტია და ეს მნიშვნელოვნად შეასუსტებს ჰეზბოლასაც, ჰამასსაც და ისლამურ ჯიჰადსაც დაზარალებულს.

ასადის რეჟიმის დამხობა დაამხოვს ამ სახიფათო კავშირსაც, თავდაცვის მინისტრი ეხუდ ბარაკი ყველაზე მნიშვნელოვანი ფიგურაა, რომელიც ამ საკითხთან დაკავშირებით იღებს გადაწყვეტილებას. სულ ახლახან მან განაცხადა, რომ ასადის რეჟიმის დამხობა სერიოზული დარტყმა იქნება ირანზე. ეს არაბულ სამყაროში ირანის გავლენის ერთადერთი თავისებურება ავანპოსტია და ეს მნიშვნელოვნად შეასუსტებს ჰეზბოლასაც, ჰამასსაც და ისლამურ ჯიჰადსაც დაზარალებულს.

დათანხმდეს. ფსონი მისი სიცოცხლე, მისი ოჯახის წევრების სიცოცხლე, მისი კლანის მომავალი უნდა იყოს, მხოლოდ მუქარა ან ძალის გამოყენება შეცვლის სირიელი დიქტატორის პოზიციას. უცხოური ინტერვენციის არარსებობის პირობებში სირიაში სამოქალაქო ომი მხოლოდ მძაფრდება. რადიკალები იქით მიისწრაფვიან, რათა ქალის გამოყენონ, ქალის კი უკვე თანდათან უფრო ძლიერად მოიცავს იორდანია, ლიბია და თურქეთს.

აშშ-ის პრეზიდენტის — ბარაკ ობამას ადმინისტრაცია გასაუბრებელი მიზეზების გამო სირიაში საპატიო ოპერაციის განხორციელებასთან დაკავშირებით უკიდურესად ფრთხილობდა. ამას სამი უმთავრესი მიზეზი ჰქონდა. ლიბიის ოპოზიციისგან განსხვავებით, სირიის ამბოხებულები გაერთიანებულნი არ არიან და არ იკავებენ ტერიტორიას. არაბულ სამყაროში სირიის მნიშვნელობა არაა იმისათვის, რომ დაეხმაროს ირანს მისი გავლენის ერთადერთი თავისებურება ავანპოსტია და ეს მნიშვნელოვნად შეასუსტებს ჰეზბოლასაც, ჰამასსაც და ისლამურ ჯიჰადსაც დაზარალებულს.

შემთხვევა, მაგრამ იქ მიღწეული წარმატება ახლო აღმოსავლეთის გარდაცემულ მოვლენად იცნება: არა მხოლოდ კიდევ ერთი დიქტატორი გახდება სახალხო წინააღმდეგობის მსხვერპლი, არამედ ირანიც დაკარგავს ხმელთაშუა ზღვის დასავლეთ პუნქტს, რომლის წყალობითაც ემუქრება ის ისრაელს და მთელ რეგიონში შეაქვს დესტაბილიზაცია.

სირიაში წარმატებული ინტერვენცია მოითხოვს ძლიერ დიპლომატიურ და სამხედრო ლიდერობას აშშ-ისგან. ვაშინგტონმა დასაწყისისათვის უნდა გამოაცხადოს მზადყოფნა ისეთ რეგიონულ მოკავშირეებთან მუშაობისათვის, როგორც ყატარი, საუდის არაბეთი და თურქეთია, რათა გაწეოს ორგანიზება, ასწავლოს და შეაიარაღოს სირიელი მეამბოხეები. ამგვარი გადწყვეტილების გამოცხადება თავისთავად განაპირობებს დიდ დეზერტირობას სირიის არმიის მიმართ. თურქეთის და, შესაძლოა, იორდანის ტერიტორიების გამოყენებით, ამერიკელი დიპლომატები და პენტაგონის ჩინოვნიკები შეძლებენ ოპოზიციის გაერთიანებას. როგორც კი ოპოზიციის დარწმუნდება, რომ მას სერიოზული სამხედრო დახმარება უნევენ, დროთა განმავლობაში შესაძლებელი გახდება, რომ სირიის ნაციონალური საბჭოს საფუძველზე შეიქმნას პოლიტიკური ხელმძღვანელობა, ასევე მართვადი სრულყოფილი სირიის თავისუფალ არმიამი. ახლა ორვეც

სტრუქტურა სუსტი და გახლეჩილია. ეს ყველაფერი ძნელია და საკმაოდ დროს მოითხოვს. საერთოდ, უნდა გვესმოდეს, რომ ამჯერად დიდხანს გაგრძელდება სირიის სამოქალაქო ომი, მიუხედავად იმისა, მოხდება თუ არა გარედან სამხედრო ინტერვენცია. მეორე ნაბიჯი, რომელიც განხილვის ღირსია, კოალიციური საპატიო ოპერაციის საერთაშორისო მხარდაჭერის უზრუნველყოფაა. რუსეთი არასდროს დაუჭერს მხარს ამგვარ ოპერაციას, ამიტომაც აზრი არ აქვს გაეროს უშიშროების საბჭოს მხრიდან მოქმედებას. ზოგიერთი ევროპული ქვეყნის უსურველობის გათვალისწინებით, შესაძლოა, ნატოსთანაც კი პრობლემები შეიქმნას. ამიტომაც ეს ოპერაცია დასავლეთისა და ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნების უნიკალური გაერთიანება უნდა იყოს. არაბულ სამხედრო-პოლიტიკურ სირიის უკიდურესი იზოლაციის გათვალისწინებით, არაბული სახელმწიფოების უმეტესობის მხარდაჭერის მიღება შესაძლებელია. აშშ-ის ლიდერობა აუცილებელია, რადგან საკანონო ქვეყნების უმეტესობა მხოლოდ იმ შემთხვევაში შეუერთდება ამ ყოველივეს, თუ გაერთიანებას სათანადო აშშ ჩაუდგება.

სირიაში წარმატებული ინტერვენცია მოითხოვს ძლიერ დიპლომატიურ და სამხედრო ლიდერობას აშშ-ისგან. ვაშინგტონმა დასაწყისისათვის უნდა გამოაცხადოს მზადყოფნა ისეთ რეგიონულ მოკავშირეებთან მუშაობისათვის, როგორც ყატარი, საუდის არაბეთი და თურქეთია, რათა გაწეოს ორგანიზება, ასწავლოს და შეაიარაღოს სირიელი მეამბოხეები. ამგვარი გადწყვეტილების გამოცხადება თავისთავად განაპირობებს დიდ დეზერტირობას სირიის არმიის მიმართ. თურქეთის და, შესაძლოა, იორდანის ტერიტორიების გამოყენებით, ამერიკელი დიპლომატები და პენტაგონის ჩინოვნიკები შეძლებენ ოპოზიციის გაერთიანებას. როგორც კი ოპოზიციის დარწმუნდება, რომ მას სერიოზული სამხედრო დახმარება უნევენ, დროთა განმავლობაში შესაძლებელი გახდება, რომ სირიის ნაციონალური საბჭოს საფუძველზე შეიქმნას პოლიტიკური ხელმძღვანელობა, ასევე მართვადი სრულყოფილი სირიის თავისუფალ არმიამი. ახლა ორვეც

ზოგიერთი იმაზე დასაუბრობა რუსეთთან შეტაკებას განაპირობებს, მაგრამ კონსერვატიული, რომელიც ნატო რუსეთის სხვა მოკავშირის წინააღმდეგ იბრძობა, სხვა რამეზე მიანიშნებს. იმ პერიოდში რუსეთის ნამდვილი ეთნიკური და პოლიტიკური კავშირები ჰქონდა სერბეთთან. საბარაო ჩარევებზე რუსეთის პოლიტიკის მართვა არაა მთავარი საკითხი, მაგრამ ისრაელის დასახლებაში დაპირისპირების მანძილზე პირდაპირი სამხედრო შეტაკება არასდროს ყოფილა, მაგრამ ჰეზბოლას სამუალებით, რომელსაც ირანი და სირია წვრთნიან და უჭერს მხარს, ისლამურმა რესპუბლიკამ აჩვენა, რომ შეუძლია უსაფრთხოების სფეროში ისრაელის ინტერესებს დაემუქროს.

სირიის ოპოზიციის შეიარაღება და მისთვის კოალიციური საპატიო ძალების შექმნა მაღალი შედეგის მომტანი ნაკლებხარჯიანი მიდგომაა. საკითხები ისაა, საპატიო ოპერაციამ, უბრალოდ, არასაფრენი ზონა უნდა შექმნას და აკრძალოს რეჟიმის თვითმფრინავებისა და ვერტმფრენების

ბის გადაადგილება თუ საპატიო და სახმელეთო დარტყმები სირიის ტანკებსა და არტილერიაზე. და როგორც ბარაკმა აღნიშნა, სირიის ჰაერსაწინააღმდეგო თავდაცვის სისტემა, შესაძლოა, ლიბიისაზე უკეთესია, მაგრამ ის ვერ გაუმკლავდება თანამედროვე სამხედრო-საპატიო ძალებს. გაცილებით უფრო მნიშვნელოვანი ისაა, რომ ვიდრე ვაშინგტონი მტკიცედ დაგას იმაზე, რომ სახმელეთო ჯარები არ გამოიყენებენ კოსოვოს ან ლიბიას, აშშ-ის დანახვები შეზღუდული იქნება. გამარჯვება, შესაძლოა, მალე დაიხლოვდეს, მაგრამ ირანიც მოვლენებს დაეხმარება. ირანი სტრატეგიულად იზოლირებული იქნება და ვეღარ შეძლებს ახლო აღმოსავლეთზე გავლენის მოხდენას. შედეგად, სირიაში გაჩენილი რეჟიმი აშშ-ს უფრო მეტხარად მიიჩნევა, ვიდრე მტრად. ვაშინგტონი მიიღებს მნიშვნელოვან აღიარებას, როგორც არაბულ სამყაროში ხალხის დამცველი.

სიტუაციაში, რომლის დროსაც ისლამურ რესპუბლიკას არაბულ სამყაროში გასასვლელი აღარ ექნება, ისრაელისთვის მოულოდნელი თავდასხმის მოტივაციაა. ლიბანში ჰეზბოლას ჩამოშორება თავის ირანელ სპონსორს, რადგან სირია სატრანზიტო პუნქტი აღარ იქნება ირანული მზადების, დახმარებისა და რაკეტებისათვის. ყველა ეს სტრატეგიული სარგებელი ათი ათასობით მოქალაქის, ასადის რეჟიმის მიერ მკვლელობისგან დასხმის მორალურ ვალდებულებასთან ერთად, სირიაში ინტერვენციას გააზრებულ რისკად აქცევს.

და სწორედ აქ ჩნდება სირია. ისლამურ რესპუბლიკასა და ასადის რეჟიმს შორის სტრატეგიული ურთიერთობები ირანისთვის ისრაელის უსაფრთხოების მოშლის საშუალებას იძლევა. ირანსა და ისრაელს შორის სამი ათწლეულის განმავლობაში დაპირისპირების მანძილზე პირდაპირი სამხედრო შეტაკება არასდროს ყოფილა, მაგრამ ჰეზბოლას სამუალებით, რომელსაც ირანი და სირია წვრთნიან და უჭერს მხარს, ისლამურმა რესპუბლიკამ აჩვენა, რომ შეუძლია უსაფრთხოების სფეროში ისრაელის ინტერესებს დაემუქროს.

ჯიმიზ კ. რუზინი, აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის თანაშემწე ბილ კლინტონის ადმინისტრაციაში Foreign Policy

ეს ზნაა პირობა

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

სწორედ ქრისტიანობის წინააღმდეგ, რომელმაც ისტორიულად განსაზღვრა ევროპულ ხალხთა კულტურა, მიმართეს თავიანთი პირველი და მთავარი დარცხვა მომდინარეობის ქომბავაზა, რათა უსიცოცხლო, უფერო, უსულო სურობათით ჩაენაცვლებიათ იგი და შეეძინათ ერთიანი მსოფლიო რელიგია — მომავალი მოწაშის ოკიუმი — „რელიგიათაშორისი“ კონვენციონალიზმის ბაზაზე.

«კონვენციური ქრისტიანობა»: «ახალი მსოფლიო წესრიგი» გარტლგადიდებლობის წინააღმდეგ

„ვისაც არ ჰყოფნის მცირე სიკეთე, მას სჯარა დიდი სიკეთის და ეძებს მას. ვისაც ეცოტავება დიდი სიკეთე, მას სჯარა დიდი სიკეთის და ეძებს მას. ვისაც ესეც ეცოტავება, არ სჯარა სიკეთის და არ ეძებს სიკეთეს. ვისაც ეცოტავება უმდაბლესი მორალი, მას სჯარა უმაღლესი და ეძებს მას. ვისაც ისიც ეცოტავება, ეძებს უფრო მაღალ მორალს. ვისაც ეცოტავება ყველაზე მაღალი მორალი, იგი არ ეძებს არავითარ მორალს. ვისაც ეცოტავება ჭეშმარიტების ნათელი სახე, ეძებს დიდ ნათელს. ვისაც ეცოტავება დიდი ნათელი, უმეტესს ეძებს. ვისაც ეცოტავება ჭეშმარიტების უნათლესი სახე, არ სჯარა ჭეშმარიტების და არ ეძებს არავითარ ჭეშმარიტებას. ამით აიხსნება, რომ მათ შორის, ვინც ქრისტიანობა მიიღო, ზოგჯერ ზნედაცემული და უღმერთო ადამიანები უფრო მეტი, ვიდრე არაქრისტიანთა შორის, რომელთაც არაა ჰქონდათ და არაფერი დაუპარავთ“.

წმინდა ნიკოლოზ სერბელი

ენინაალმდეგებიან, უარი თქვან იმაზე, რისიც სჯერათ და რითაც ცხოვრობენ. ამგვართა მოსათოკად „ახალი მსოფლიო წესრიგის“ არქიტექტორებმა შეიმუშავეს მთელი რიგი სტრატეგიებისა, რომლებიც მათთვის გათვალისწინებულია მოქმედების ფართო სპექტრი, „დაუმორჩილებელთა რედუქციით“ (ანუ ფიზიკური განადგურებით) დაწყებული და რელიგიური კონცეფციების გამოფიტვითა და ფალსიფიცირებით, „სოციალურ-ბიზნესისა და რელიგიური თანამეგობრობის საერთაშორისო ფორუმების“ შექმნით, ღვთისმსახურების მსოფლიოს მმართველთა მსახური ქურუმებით ჩანაცვლებით დამთავრებული.

„ცხადია ისიც, რომ სწორედ ქრისტიანობის წინააღმდეგ, რომელმაც ისტორიულად განსაზღვრა ევროპულ ხალხთა კულტურა, მიმართეს თავიანთი პირველი და მთავარი დარცხვა მომდინარეობის ქომავაზა, რათა უსიცოცხლო, უფერო, უსულო სურობათით ჩაენაცვლებიათ იგი და შეეძინათ ერთიანი მსოფლიო რელიგია — მომავალი მოწაშის ოპიუმი — „რელიგიათაშორისი“ კონვენციონალიზმის ბაზაზე.

დამახასიათებელია, რომ, რაც ნაკლები იყო ქრისტიანულ კონფესიებში ტრადიციები და რაც უფრო მეტი იყო მათში „ღია დიალოგისადმი“ მიდრეკილება, სქოლასტიკური დისკუსიების სიყვარული და დოგმატიკაში ფარისევლური ნათავისარის შეტანის სურვილი, იმდენად იოლად ერთიანდებოდნენ „ახალი მსოფლიო წესრიგის“ სტრუქტურებში, იქცეოდნენ მათ პასიურ, ზოგიერთ შემთხვევაში კი აქტიურ მსახურებად.

დღეისთვის შეიძლება დავასკვნათ, რომ ქრისტიანული ეკლესიებიდან მსოფლიო მართლმადიდებლური ეკლესიები ეკლესიები (ცივილოზი წინააღმდეგობა) გაუწიონ საუკუნის მონდინალისტურ სულიერებათაშორის სხვადასხვა არსებობის მათგანი.

„ეკუმენური ეკლესიოლოგია“ დაიყვანება იქამდე, რომ ქრისტიანული ერთობა არის ერთგვარი მოცემულობა. ყველა ქრისტიანს სწამს ქრისტიანული ერთობის სახიერად წარმოჩენა, ისტორიის მანძილზე ქრისტიანთა შორის დასუსტებული კავშირების აღდგენა.

პრაქტიკულ ჭრილში გავერთიანების პერსპექტივა წარმოდგენილია დენომინაციურ შეთანხმებათა მიმართულებით. რადგან არსებობდა თეზისი, რომ „დოგმა განაცალკევებს, ცხოვრება კი აერთიანებს“, დენომინაციების დასახლოებლად შემთავაზებული იყო: ა) მიღწეულ იქნას დოქტრინული კონსესუსი კონფესიების განმაცალკევებულ საკითხებში; ბ) დოქტრინული კონსესუსის მიღწევამდე ერთიანობა პრაქტიკულ საქმიანობაში განხორციელდეს (მისიები, უპოვართა დახმარება და ა. შ.); გ) ვესწრაფოთ ეკლესიური ურთიერთობის კენ დენომინაციათა სულიერი დაახლოების საკითხში (ერთობლივი ლოცვების ჩატარება, ერთი კონფესიის ღვთისმსახურებაზე სხვა კონგრეგაციის წარმომადგენელთა მიწვევა და ა. შ.)

ეკლესიური მოძრაობა შეიქმნა პროტესტანტიზმის წიაღში XIX-XX საუკუნეების მიჯნაზე, რასაც დანაწევრებულ ქრისტიანულ საზოგადოებაში „ერთიანობის ნების“ გავლენა უკავშირებენ. ამასთან ერთად, ეკუმენური მოძრაობის ამოსავალ მოტივად და იმპულსად მიიჩნევენ საერთაშორისო ქრისტიანული კომუნიკაციის საჭიროებას დენომინაციონალიზმის დამანგრეველი მისიის წინააღმდეგოდ. შედარებით მოგვიანებით გაფორმებული მოძრაობა ქრისტიანობათაშორისი გაერთიანებისთვის ეკლესიის მოქმედება პროტესტანტული მოძღვრებით იყო შთაგონებული.

პროტესტანტული ეკუმენიზმის ერთ-ერთი მთავარი იდეა იყო ის, რომ არც ერთ არსებულ კონფესიას არ შეიძლება ჰქონდეს პრაქტიკული, ინოვაციური ერთიანობა და სამოციქულო ეკლესიად.

სიტყვა კონვენციური (ლათ. conventionalis) მოლაპარაკების საფუძველზე მიღებულს ნიშნავს, პირობით, შეთანხმებით მიღებულს. მაგალითად, მონდიალიზმი — „ახალი მსოფლიო წესრიგის“ სინთეზური რელიგია, ერთ-ერთ საყრდენად იყენებს წარმოდგენას „კონვენციური მორალის“ შესახებ, ანუ ისეთ საზოგადოებრივ მორალს, რომლის ფასეულობა არ არის აბსოლუტური, არ ეფუძნება კონკრეტული ადამიანის, ადამიანების გარკვეული ჯგუფის მსოფლმხედველობით ან რელიგიურ-ზნეობრივ პრინციპებს, არამედ გამომუშავებულია „გაერთიანებული კაცობრიობის“ მიერ განხილვის შედეგად. ევროპელი, შეიძლება არაქრისტიანიც, მაგრამ ალზრდილი ქრისტიანულ ფასეულობათა სისტემით, ვალდებული ხდება, მორალურ-შემთანხმებლური კომპრომისის საფუძველზე თანხმობით იცხოვროს რომელიმე ჩამოსულ მუსლიმ არაბთან ან ცენტრალური აფრიკის, თუნდაც ოკეანის კაციჭამია-ველური ტომების წარმომადგენლებთან ერთად. ისევე — პირიქით — ჩამოსულსაც იგივე ვალდებულება აწევთ.

ძნელი წარმოსადგენი არ არის, ფასეულობათა ასეთი გასაშუალების შემდეგ რა აღმოჩნდება „სოციალურად დაშვებული“ და რა შეგვრჩება ხელით მოწიანული კულტურული მემკვიდრეობიდან.

რა და — არაფერი: მხოლოდ სამი მონდიალისტური იდეოლოგია მათთვის, ვინც მალემრწმენია: 1) სიცოცხლის „აბსოლუტური“ ფასეულობა; 2) გადაადგილების თავისუფლება და 3) სიტყვის თავისუფლება.

გასაგებია, რომ მათში, ვინც

„ცხადია ისიც, რომ სწორედ ქრისტიანობის წინააღმდეგ, რომელმაც ისტორიულად განსაზღვრა ევროპულ ხალხთა კულტურა, მიმართეს თავიანთი პირველი და მთავარი დარცხვა მომდინარეობის ქომავაზა, რათა უსიცოცხლო, უფერო, უსულო სურობათით ჩაენაცვლებიათ იგი და შეეძინათ ერთიანი მსოფლიო რელიგია — მომავალი მოწაშის ოპიუმი — „რელიგიათაშორისი“ კონვენციონალიზმის ბაზაზე.

დამახასიათებელია, რომ, რაც ნაკლები იყო ქრისტიანულ კონფესიებში ტრადიციები და რაც უფრო მეტი იყო მათში „ღია დიალოგისადმი“ მიდრეკილება, სქოლასტიკური დისკუსიების სიყვარული და დოგმატიკაში ფარისევლური ნათავისარის შეტანის სურვილი, იმდენად იოლად ერთიანდებოდნენ „ახალი მსოფლიო წესრიგის“ სტრუქტურებში, იქცეოდნენ მათ პასიურ, ზოგიერთ შემთხვევაში კი აქტიურ მსახურებად.

დღეისთვის შეიძლება დავასკვნათ, რომ ქრისტიანული ეკლესიებიდან მსოფლიო მართლმადიდებლური ეკლესიები ეკლესიები (ცივილოზი წინააღმდეგობა) გაუწიონ საუკუნის მონდინალისტურ სულიერებათაშორის სხვადასხვა არსებობის მათგანი.

ეკუმენური მოძრაობა შეიქმნა პროტესტანტიზმის წიაღში XIX-XX საუკუნეების მიჯნაზე, რასაც დანაწევრებულ ქრისტიანულ საზოგადოებაში „ერთიანობის ნების“ გავლენა უკავშირებენ. ამასთან ერთად, ეკუმენური მოძრაობის ამოსავალ მოტივად და იმპულსად მიიჩნევენ საერთაშორისო ქრისტიანული კომუნიკაციის საჭიროებას დენომინაციონალიზმის დამანგრეველი მისიის წინააღმდეგოდ. შედარებით მოგვიანებით გაფორმებული მოძრაობა ქრისტიანობათაშორისი გაერთიანებისთვის ეკლესიის მოქმედება პროტესტანტული მოძღვრებით იყო შთაგონებული.

პროტესტანტული ეკუმენიზმის ერთ-ერთი მთავარი იდეა იყო ის, რომ არც ერთ არსებულ კონფესიას არ შეიძლება ჰქონდეს პრაქტიკული, ინოვაციური ერთიანობა და სამოციქულო ეკლესიად.

„ცხადია ისიც, რომ სწორედ ქრისტიანობის წინააღმდეგ, რომელმაც ისტორიულად განსაზღვრა ევროპულ ხალხთა კულტურა, მიმართეს თავიანთი პირველი და მთავარი დარცხვა მომდინარეობის ქომავაზა, რათა უსიცოცხლო, უფერო, უსულო სურობათით ჩაენაცვლებიათ იგი და შეეძინათ ერთიანი მსოფლიო რელიგია — მომავალი მოწაშის ოპიუმი — „რელიგიათაშორისი“ კონვენციონალიზმის ბაზაზე.

დამახასიათებელია, რომ, რაც ნაკლები იყო ქრისტიანულ კონფესიებში ტრადიციები და რაც უფრო მეტი იყო მათში „ღია დიალოგისადმი“ მიდრეკილება, სქოლასტიკური დისკუსიების სიყვარული და დოგმატიკაში ფარისევლური ნათავისარის შეტანის სურვილი, იმდენად იოლად ერთიანდებოდნენ „ახალი მსოფლიო წესრიგის“ სტრუქტურებში, იქცეოდნენ მათ პასიურ, ზოგიერთ შემთხვევაში კი აქტიურ მსახურებად.

დღეისთვის შეიძლება დავასკვნათ, რომ ქრისტიანული ეკლესიებიდან მსოფლიო მართლმადიდებლური ეკლესიები ეკლესიები (ცივილოზი წინააღმდეგობა) გაუწიონ საუკუნის მონდინალისტურ სულიერებათაშორის სხვადასხვა არსებობის მათგანი.

ეკუმენური მოძრაობა შეიქმნა პროტესტანტიზმის წიაღში XIX-XX საუკუნეების მიჯნაზე, რასაც დანაწევრებულ ქრისტიანულ საზოგადოებაში „ერთიანობის ნების“ გავლენა უკავშირებენ. ამასთან ერთად, ეკუმენური მოძრაობის ამოსავალ მოტივად და იმპულსად მიიჩნევენ საერთაშორისო ქრისტიანული კომუნიკაციის საჭიროებას დენომინაციონალიზმის დამანგრეველი მისიის წინააღმდეგოდ. შედარებით მოგვიანებით გაფორმებული მოძრაობა ქრისტიანობათაშორისი გაერთიანებისთვის ეკლესიის მოქმედება პროტესტანტული მოძღვრებით იყო შთაგონებული.

პროტესტანტული ეკუმენიზმის ერთ-ერთი მთავარი იდეა იყო ის, რომ არც ერთ არსებულ კონფესიას არ შეიძლება ჰქონდეს პრაქტიკული, ინოვაციური ერთიანობა და სამოციქულო ეკლესიად.

ვინს დაკარგა ჭეშმარიტების სისრულა, ალსაკების გარეშე ვერ დაუბრუნდება მას

გეორგიანი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

აშკარა ხდება, რომ ინგლისის პრემიერის ეშმაკური და ბავრ შიმთხვევაში არცთუ პატიოსანი დიპლომატიური მანევრები სტალინთან ერთობრძობაში სხირად იშუღბითი იყო. მათ განსაზღვრავდა ის რთული მდგომარეობა, რომელიც ჩარჩილი იმყოფებოდა. მას სძულდა ბერმანის იმპერია (როგორც ბრიტანეთის კონსტრუქტი), ჰიტლერის შეურბიბაელი მტარი იყო და ებრძოდა მას სრულ განადგურებაში. ერთი მოკავშირა — სტალინი პატივისცემის ღირსი იყო, მაგრამ მეთაურობდა ძვეყანას, რომელიც მისი იმპერიის ანტიპოდი იყო და აღიარებდა სხალსო დემოკრატიას, რაც ჩარჩილისთვის მიუღებელი იყო.

რუდოლფ ბალანდინი, სერგეი მირონოვი

სტალინის აპოქალიფსი

გაბრძალვა. დანაწყისი იხ. №1-23 (139-161)

დიპლომატიური ორთაბრძობა

წინა პუბლიკაცია, შეგახსენებთ, მთავრდებოდა სტალინის მკვეთრი პასუხით მოკავშირეთა მცდელიზის გამო — საბჭოთა კავშირის ზურგს უკან მოლაპარაკებოდნენ ფაშისტებს დაზავების თაობაზე. ჩერჩილისადმი გაგზავნილ წერილში საბჭოთა ლიდერი ინგლისის პრემიერს აცნობებდა: „საბჭოთა მთავრობა მოცემულ საქმეში ხედავს არა გაუგებრობას, არამედ რალაც უარესს“.

ჩერჩილის პასუხში სეპარატული ნაბიჯი პრიმიტიულ დონეზე თავის მართლებას ჰკავდა, თითქოს ეს იყო მხოლოდ და მხოლოდ „ფელდმარშალ ალექსანდერის შტაბბინის ერთი ბრიტანელი და ერთი ამერიკელი ოფიცერის კონტაქტი გერმანულ გენერალთან, რომლის გვარია ვოლფი“, საკითხი კი ეხებოდა „კესელ-რინგის არმიის შესაძლო კაპიტულაციას...“

შემდეგ, თითქოს დასტინისო, ჩერჩილი წერდა: „თქვენი წარმომადგენლები დაუყოვნებლივ იყვნენ მინველნი შეხვედრაზე, რომლის მონყობას ვცდილობდით იტალიაში. იგი რომ შემდგარიყო და თქვენი წარმომადგენლები ჩამოსულიყვნენ, ისინი თითოეულ იქ წარმოქმულ სიტყვას გაიგონებდნენ“.

ელემენტარულია, რომ მტრის მცდელიზის წინააღმდეგ ყველაზე ეფექტიანი პასუხი იქნებოდა, თუ ამ მცდელიზის შესახებ მოსკოვს დაუყოვნებლივ აცნობებდნენ. მაგრამ მსგავსი არაფერი მომხდარა. რუხველტისადმი გაგზავნილ წერილში (ასლი ჩერჩილს გაეგზავნა) სტალინმა დაასაბუთა, როგორც თავად განაცხადა, მოცემულ საკითხზე რუსეთის თვალსაზრისი, გასაგები და ნათელი: მოკავშირებს ერთმანეთისგან დასამალი არაფერი უნდა ჰქონდეთ მტერთან მოლაპარაკების შემთხვევაში. მხოლოდ ასე შეიძლება გამოირიცხოს უნდობლობა ერთმანეთის მიმართ.

„მე მესმის, — წერდა სტალინი, — რომ სეპარატული მოლაპარაკება ინგლის-ამერიკის ჯარებს გარკვეულ პლიუსებს მისცემს... რადგან ინგლის-ამერიკის ჯარებს შეუძლებათ გერმანიის სიღრმეში წაიწიონ გერმანელების მხრიდან თითქმის წინააღმდეგობის გაუწევლად, მაგრამ რატომ უნდა დაგეფარათ ეს რუსებისთვის და რატომ არ გააფრთხილეთ ამის თაობაზე თქვენი მოკავშირეები — რუსები?“

მან დაასახელა მაგალითი, რომელიც ადასტურებდა ფაშისტების არაადეკვატურ დამოკიდებულებას თავიანთი მონინაღმდეგეების მიმართ ალმოსავლეთისა და დასავლეთის ფრონტებზე. ეს ფაქტი მრავლისმეტყველია. **სტალინი წერდა, რომ „გერმანელები გააფრთხილებით უტყვევ რუსებს რომელიმე ნაკლებად ცნობილი სადგურის — ზემლანინცისთვის ბრძოლაში, რომელიც მათ ისევე სჭირდებოდა, როგორც გარდაცვლილს ცხელი საფეხები, მაგრამ ყოველგვარი წინააღმდეგობის განუხორციელებლად სტალინიმ უნდა დაემოქმედებინა ეს გეგმა“.**

ჩერჩილი, ცხადია, განაწყენდა, აღშფოთდა, რადგან მიიჩნია, რომ მას ტყუილი დასწამეს, ხოლო მისი მოქცევა სტალინთან ურთიერთობაში უხინჯოა. საბჭოთა ლიდერმა საჭიროდ ჩათვალა, ეპასუხა მისთვის დეტალურად, რასაც იგი იშვიათად აკეთებდა.

„რაც შეეხება ჩემს ინფორმაციას, — წერდა სტალინი, — გარნუხნებთ, რომ ისინი ძალზე პატიოსანი და თავმდაბალი ადამიანები არიან, რომლებიც თავიანთი მოვალეობას სწავიერად ასრულებენ და არც ფიქრობენ, შეურაცხყონ ვინმე. ეს ადამიანები მრავალგზის შევიმოწმებია საქმეში. თავად განსაჯეთ: ამაწლისი თებერვალში გენერალმა მარშალმა რამდენიმე მნიშვნელოვანი ცნობა მიანოდა საბჭოთა ჯარების გენერალურ შტაბს, რითაც მის ხელთ არსებული მონაცემებით რუსებს აფრთხილებდა, რომ მარტში გერმანელთა ორი სერიოზული კონტრდარტყმა იყო მოსალოდნელი აღმოსავლეთის ფრონტზე, რომელთაგან ერთი მიმართული იქნებოდა პომერანიიდან ტორნზე, მეორე კი — მორავსკა ოსტრავის რაიონიდან — ლოძზე. სინამდვილეში კი აღმოჩნდა, რომ გერმანელთა მთავარი დარტყმა მზადდებოდა და განხორციელდა კიდევ არაზემოთ აღნიშნულ რაიონებზე, არამედ სრულიად სხვაგან, სახელდობრ, ბალატონის ტბის რაიონში, ბუდაპეშტის სამხრეთ-დასავლეთით. როგორც ახლა ცნობილია, ამ რაიონში გერმანელებმა 35 დივიზიამდე შეეგროვეს, მათ შორის, — 11 სატანკო დივიზია. ეს იყო ომის მანძილზე ერთ-ერთი ყველაზე სერიოზული დარტყმა სატანკო ძალების ასეთი დიდი კონცენტრაციით. მარშალმა ტოლბუხინმა შეძლო თავიდან აეცილებია და შემდეგ თანდათან გაენადგურებია გერმანელები, სხვათა შორის, იმიტომ, რომ ჩემმა ინფორმატორებმა, მართალია, ცოტა დაგვიანებით, მაგრამ მაინც გახსნეს გერმანელთა მთავარი დარტყმის ეს გეგმა...“

მნიშვნელოვანია, რომ სტალინი ინგლისელებს წინასწარ განზრახულ დეზინფორმაციაში ბრალს არ დებს. თუმცა სრულიადაც არ არის გამორიცხული, რომ ინგლისისა და აშშ-ის უმაღლესი საგარეო დაზვერვის ზოგიერთმა ხელმძღვანელმა (ეთევათ, იმავე დალესმა) შეგნებულად მიაწოდეს მარშალს მცდარი ცნობები, რათა შეეჩერებიათ საბჭოთა ჯარების წინსვლა. დღევანდელი გადასახედიდან ასეთი ვარაუდი არცთუ უსაფუძვლო ჩანს.

ინყო ბედის შემობრუნების ნიშნის ძებნა: ვარსკვლავები აპრილის მეორე ნახევარში დიდად გარდატეხას წინასწარმეტყველებდნენ. „და აი, — წერს გერმანელი ისტორიკოსი ი. ფესტი, — საჭაერო თავდასხმის დროს ფრონტიდან დაბრუნებულ გეგელს, რომელიც ხანძრის შუქზე თავისი სამინისტროს კიბის საფეხურებზე აღიოდა, მოახსენეს, რომ გარდაიცვალა ამერიკის პრეზიდენტი რუხველტი. „იგი ექსტაზში იყო, — იხსენებდა შემდგომ ერთ-ერთი ოფიცერი და იმავე წამს გასცა ბრძანება, დაეკავშირებინათ ფიურერის ბუნკერთან: „ჩემო ფიურერო, გილოცავთ, — ჩაჰყვირა ყურმილს, — ვარსკვლავები წინასწარმეტყველებენ, რომ აპრილის მეორე ნახევარი უდიდესი გარდატეხის მომენტს მოგვეიტანს. დღეს პარასკევაა — 13 აპრილი. ეს გარდატეხის მომენტია!“ რამდენიმე საათის განმავლობაში ბუნკერში ხმაურიანი საზეიმო განწყობილება სუფევდა...“

ამ ხასიათის საკითხები აშშ-ისთვის აქტუალური არ იყო, ამიტომ რუხველტს საჭიროდ არ მიაჩნდა, აქტიურად ჩარეულიყო ევროპის საქმეებში. ჯანმრთელობა სწრაფად უარესდებოდა და 1945 წლის აპრილში გარდაიცვალა. აშშ ახალ პრეზიდენტთან — ტრუმენთან ანტისაბჭოთა საფუძველზე დაახლოება ჩერჩილს არ გასჭირვებია.

პიტლერსა და გეგელსს სჯეროდთ, რომ მოკავშირეთა ბანაკში ბზარი გაჩნდებოდა. მესამე რაიხის პროპაგანდის მინისტრი და იდეოლოგი თავის დღიურში წერდა: „საერთოდ შეიძლება დავასკვნათ, რომ კრემლის ველიკოდერჟაველი პოლიტიკოს უფრო და უფრო აწუხებს ხელმძღვანელ წრეებს ლონდონსა და ვაშინგტონში. ლონდონში უკვე აცხადებენ, რომ, თუ კრემლი განაგრძობს ასეთ პოლიტიკას, მსოფლიოს საშინელი პერსპექტივა დაემუქრება, რომელიც სრულად დაჩრდილოებს სამხედრო წარმატებებს...“

რუხველტის შეგება

რუხველტის სიკვდილმა ბერლინში სერიოზული რეაქცია გამოიწვია. გეგელსმა მოიმეგლია ასტროლოგია და და-

ამასთან, გეგელსი აღნიშნავდა: „ბრიტანეთის პოლიტიკა, რომელსაც ჩერჩილი წარმართავს, გამო-

ნსპოკია logo and website information: www.geworld.net, თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ნანი ჭანიშვილი, ენათმეცნიერი, ფილოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, თსუ-ს კვლევითი და სასწავლო ცენტრის „ენა, ლოგიკა და მეტყველება“ დირექტორი

(გამომხატველობის შინაგანი მსოფლიოს სამეცნიერო ლიტერატურაში)

ფსიქოლოგის დისკოს ნარნარის გაშიფვრა ბიკვავილას მიერ

როგორც ბიბლიაში წერია, ადამიანი ხშირად უყურებს, მაგრამ ვერ ხედავს... ისმენს, მაგრამ არ ესმის... ჩვენ გარშემო უამრავი რამ არსებობს, რასაც ჩვენ ვერ ვხედავთ და არ გვესმის, რადგან „ვერ სცნობენ გლახ მოკვდავი განგებაც ციურს...“ რაც ჩვენ ვერ დავინახებთ, ის სხვებმა დაინახეს და გაიგონეს... ვინაიდან, „რაცა ღმერთსა არა სწადდეს, არა საქმე არ იქმნების“.

ამ აღმოჩენამ ბიკვავილას მსოფლიოს მეცნიერების თვალში ნიკო მარის გვირგვინი დააყენა და მათ ერთად მოიხსენიებენ, რადგან ისინი ერთად აღმოჩნდნენ. ამ აღმოჩენის შესახებ, რომლის რეკონსტრუქციაც მათ მოახდინეს თავის ფუნდამენტალურ და რევოლუციურ ნაშრომში „სონანტა სისტემა და აბალაუტი ქართველურ ენებში“ (თბილისი, 1965);

ალბათ, განგების ნება იყო, რომ სწორედ ჩვენს დროში ჩვენს ქვეყანაში მოხდა ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი აღმოჩენა, რომელიც ჩვენს თანამემამულეს, ახალგაზრდა მათემატიკოსს — გია კვავილას ეკუთვნის. ეს აღმოჩენა მდგომარეობს შემდეგში: ამოკითხულია მსოფლიოს უძველესი „ბექდვიტი“ დოკუმენტი ფესტოსის დისკოს ნარნარა და გამოთქმულია სარნ-მოხონის მონათხრობი, რომელიც შექმნილია პროტო-ქართველურ (კოლხურ) ენაზე (იხ. კვავილას 2008, 202-272).

ამ აღმოჩენამ ბიკვავილას მსოფლიოს მეცნიერების თვალში ნიკო მარის გვირგვინი დააყენა და მათ ერთად მოიხსენიებენ, რადგან ისინი ერთად აღმოჩნდნენ. ამ აღმოჩენის შესახებ, რომლის რეკონსტრუქციაც მათ მოახდინეს თავის ფუნდამენტალურ და რევოლუციურ ნაშრომში „სონანტა სისტემა და აბალაუტი ქართველურ ენებში“ (თბილისი, 1965);

„ისტორიულ-ფილოლოგიურ კვლევებში არქაული რეფერენციალური ენისა ნიკო მარისა და გია კვავილას სტილი, ერთის მხრივ, და მობილიზაცია ლინგვისტურად არადეტერმინირებული ავანგარდისტული ესთეტიკისა, მეორე მხრივ, არის გზა, რომელითაც ქართული ტრადიციული სიმღერების არარეფერენციალური ტექსტები აღიქმება როგორც ინდექსი კულტურული განსხვავებულობის თანამედროვე ერაში“ („Historical-philological investigations into archaic referentially ambiguous language in the manner of Niko Marr and Gia Kvashilava on the one hand, and the mobilization of the linguistically indeterminate in pursuit of avantgarde aesthetics on the other, are the ways in which the non-referential texts of Georgian traditional song have been appropriated as an index of cultural distinction throughout the modern era“).

ათასწლიანი ინტერპრეტაცია იყო შემოთავაზებული. ვარიანტები იყო მრავალფეროვანი და მოიცავდა ყველა სფეროს — თამაში ეგვიპტურ, უცხოპლანეტელების გზავნილი, ლოცვა ვულკანის ამოფრქვევასთან დაკავშირებით, ასტრონომიული დოკუმენტი, კალენდარი, ატტრეკებისა და მაიას დისკების კომპილაციები ატლანტიდასთან დაკავშირებით და სხვა მრავალი. მაგრამ არც ერთი ეს ჰიპოთეზა არ შეესაბამებოდა სინამდვილეს და პრობლემა დღევანდლამდე გადაუჭრელი რჩებოდა.

ბიკვავილას მსოფლიოს მეცნიერების თვალში ნიკო მარის გვირგვინი დააყენა და მათ ერთად მოიხსენიებენ, რადგან ისინი ერთად აღმოჩნდნენ. ამ აღმოჩენის შესახებ, რომლის რეკონსტრუქციაც მათ მოახდინეს თავის ფუნდამენტალურ და რევოლუციურ ნაშრომში „სონანტა სისტემა და აბალაუტი ქართველურ ენებში“ (თბილისი, 1965);

ისე, როგორც თითქმის ყველა მსგავსი აღმოჩენა, ფესტოსის დისკოს გამოიგონა მოხდა „არასაპეციალისტის“, ჩვენი თანამემამულისა და თანამედროვის, ნიჭიერი მათემატიკოსის გია კვავილას მიერ. ბიკვავილას გაშიფვრის ტექსტი პროტო-ქართული ენაზე აღმოჩნდა და ამჟამად მისი მნიშვნელობა უკვე ნათელია. გია კვავილას, როგორც აღვნიშნეთ, მათემატიკოსია, მაგ-

დულინი გამოიცა ენციკლოპედია „ატლანტიკა“, რომლის ავტორია ტონი ო'კონელი (ცნობილი მეცნიერი და გამოცემელი, რომელიც 1943 წელს დაიბადა დუბლინში). ეს არის 504-გვერდიანი ფუნდამენტური ენციკლოპედია, რომელიც თავმოყრილია მთელი ინფორმაცია ძველი ელინისტური სამყაროსა და ატლანტიდის შესახებ. ენციკლოპედიაში გამოყენებულია უაღრესად ვრცელი და სრული ბიბლიოგრაფია მითოსურ-კრეტულ ცივილიზაციაზე, ეგვიპტულ და საერთოდ ხმელთაშუა ზღვის არეალზე და მის ქვეყნებზე, ჩრდილოეთ აფრიკის ქვეყნებსა და ცივილიზაციებზე, საბერძნეთსა და პონტოზე; ალექსანდრე მაკედონელის მიერ ეგვიპტის კოლონიზაციის ეპოქაზე; ძველი რომის იმპერიასა და ალექსანდრიის უდიდეს და უმნიშვნელოვანეს ბიბლიოთეკებში არსებულ ცნობებზე, ფესტოსის დისკოსა და გია კვავილას სამეცნიერო მიღწევებზე.

ფესტოსის დისკოსა და მის გამოიგონებელს გია კვავილას მიერ ამ ენციკლოპედიაში ეძღვნება მთელი თავი (გვ. 331-332). ამ არაჩვეულებრივად სტატიურ ენციკლოპედიურ სტატიაში ვკითხულობთ, რომ „ქართულმა მათემატიკოსმა გია კვავილამ, რომლის ნაშრომშიც მოიცავს განსაკუთრებით ვრცელ და ფართო ბიბლიოგრაფიას, შემოგვთავაზა ყველაზე მეტად მისაღები და რეალური დემონსტრაცია ფესტოსის დისკოს ტექსტისა, კვავილას, რომლის კვლევა პროტო-ქართველურ (კოლხურ) ენაზე და რომელიც დაბეჭდილია უნიკალური კოლხურ სილაბურ-ლოგოგრაფიული ოქროსმწერლობით“. ენციკლოპედიაში „ატლანტიკა“ გია კვავილას ნაშრომები რეკომენდებულია როგორც საუნივერსიტეტო სახელმძღვანელო მალაღობი კურსების სტუდენტებისათვის, მაგისტრანტებისა და დოქტორანტებისათვის და ამ დარგის მეცნიერებისათვის მთელ მსოფლიოში.

ტოსის დისკოს ნამდვილობაში. ჯ. აიზენბერგმა გამოთქვა მოსაზრება, რომ ფესტოსის დისკო შესაძლებელია ფალსიფიცირებული იყოს. საბერძნეთის მთავრობამ არ მისცა დისკოს ტექსტის უფლება იმ მიზეზით, რომ ის შეიძლება დაზიანებულიყო (რაც სრულიად შესაძლებელიყო) ან სულაც განადგურებულიყო ტექსტების პროცესში, ვინაიდან თიხის დისკო ძალიან ფაქიზია, სუსტი და მტვერვადი. საბერძნეთის მთავრობის სიბრძნემ გადაარჩინა ფესტოსის დისკო. ხოლო, რაც შეეხება ეჭვს მისი ფალსიფიცირებულობის შესახებ, ის უმაღლეს კვალიფიკაციის მქონე მეცნიერებმა და აბალაუტი ქართველურ ენებში მკვლევარებმა მოსაზრებას.

ეს საენციკლოპედიო სტატია მთავრდება გია კვავილას დემონსტრაციის შეფასებით, როგორც მალაღობი დონის სამეცნიერო კვლევისა და, როგორც ვთქვით, ამ ნაშრომის რეკომენდაციით სტუდენტებისა და მკვლევარებისთვის.

უნგრეთში გამოხატულ უფრანს „არგონავტიკაში“ და იმავე სახელწოდების მონოგრაფიაში, რომელიც გამოქვეყნდა 2011 წელს და რომლის ავტორია ცნობილი უნგრელი მეცნიერი ქსიზი სანდორი, „ზარბოღ და მრავალმხრივ არის გაშუქებული ბიკვავილას ნაშრომის სამეცნიერო კვლევის სხვადასხვა ასპექტი და ნათლად ნაჩვენავი, რომ არგონავტიკისათვის დისკოს ნარნარის გაშიფვრა უდიდეს ფასეულობას წარმოადგენს.

ბოლო დროის სამეცნიერო პუბლიკაციები ამტკიცებს, რომ შეუძლებელია იკვლიო ეს დრო, ეს არეალი, ეს თემა და, საერთოდ, ცივილიზაციის განვითარების ისტორია ისე, რომ შევძლებდეთ არ მიიღოთ გია კვავილას კვლევის შედეგები, რომელთაც მსოფლიოს მეცნიერებს სხვაგვარად დაანახა მთელი ხმელთაშუა ზღვის არეალის ცივილიზაციის განვითარება, ისტორია და ქართულთა როლი ამ პროცესებში.

ბერძნეთი, Bhma Science, 18.01.2009). მისი აზრით, ქრეტიკები და ქართველები — კოლხები, მხოლოდ კი არ გატრონდნენ ხმელთაშუა ზღვაზე, არამედ იყვნენ იმდროინდელი მსოფლიოს ჰეგემონები...

დაიწვიეს ლიტერატურა

- 1. გამყრელიძე თ., მაჭავარიანი გ. 1965. სონანტა სისტემა და აბალაუტი ქართველურ ენებში. საერთო ქართველური სტრუქტურის ტიპოლოგია. მეცნიერება. თბილისი, 1965.
- 2. კვავილას გ. 2008. კოლხური ოქროსმწერლობის ნიმუში — ფესტოსის დისკოს და მისი მონათხრობის დამწერლობის გამოიგონებლის შესახებ. ისტორიულ-ეთნოლოგიური ძიებანი, X ტ. ივ. ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტი. თბილისი, 2008, 202-308. სამეცნიერო უფრანსი ქართველოლოგია, N10. საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტი. თბილისი, 2008, 26-45.
- 3. კვავილას გ. 2009. ფესტოსის დისკოსა და მისი მონათხრობის დამწერლობის ნახატ-ნიშნების ამოკითხვის შედეგები (1). „ცული“. ისტორიულ-ეთნოლოგიური ძიებანი, XI ტ. ივ. ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტი. თბილისი, 2009, 285-348. სამეცნიერო უფრანსი ქართველოლოგია, N11. საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტი. თბილისი, 2008, 78-102.
- 4. კვავილას გ. 2010. ფესტოსის დისკოსა და მისი მონათხრობის დამწერლობის ნახატ-ნიშნების ამოკითხვის შედეგები (2). „ვარდული“. ისტორიულ-ეთნოლოგიური ძიებანი, XII ტ. ივ. ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტი. თბილისი, 2010, 144-362. სამეცნიერო უფრანსი ქართველოლოგია, N12. ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი. თბილისი, 2011, 20-55, 5-43.
- 5. Morrill, R. D., 2010. Stones that Speak CAMBRIDGE SCHOLARS PUBLISHING, CAMBRIDGE, 2010.
- 6. Journal of Linguistic Anthropology. Vol. 21, Issue 1, 2011, 78-98. American Anthropological Association, 2011.
- 7. O'Connell, T., 2010. Atlantipedia. Original Writing, Dublin, 2010.
- 8. Sjndor, C., 2011. Az Argonautak Kolkhiszban. Virtus, 2011.
- 9. Kafantaris, T., 2009. The Secret "Alphabet" of Phaistos. To Bhma Science. Lambrakis Publishing Group. Athens, 18 January, 2009 (ბერძნულ ენაზე).

ქრონოგრაფი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

სილვია ბაჰუვი კომიდან გამოიყვანა

ადელის სიმღერამ 7 წლის გოგონა კომიდან გამოიყვანა. პატარა შარლოტა ნივი უფრო მდგომარეობაში 2011 წელს ტვინში სისხლის გაჟონვის გამო ჩაფარდა. ექიმებმა მისი ოჯახის წევრებს უთხრეს, რომ დრო იყო, გოგონას გამოშვებოდნენ. შარლოტას დედამ გადაწყვიტა, შვილი უკანასკნელ გზაზე მისი საყვარელი სიმღერით — Rolling in the deep-ით გაეცილებია და პალატაში სიმღერა დაიწყო. უცნაურად გოგონას სახეზე ღიმილი დაეტყო. „ამის დაჯერება არ შემიძლო. ეს იყო პირველი, რაზეც შარლოტამ რეაგირება მოახდინა მას შემდეგ, რაც კომაში ჩავარდა. ექთანმა მითხრა, რომ კიდევ მემღერა, და ჩემმა ქალიშვილმა ისევ გაიღიმა“, — ამბობს შარლოტას დედა. ახლა შარლოტა თავს უკეთ გრძობს და მკურნალობას აგრძელებს.

მანათობელი ტბა

ავსტრალიაში არის უცნაური ტბა, რომელიც მუდამ ლურჯად ანათებს. ტბის უამრავ წყალმცენარეს შორის არის ერთი განსაკუთრებული, რომელიც თავის „საცხოვრებელს“ მსოფლიოში ყველაზე უცნაურ და გამორჩეულ ელფერს აძლევს. ამ სილამაზის ხილვა მხოლოდ ღამით შე-

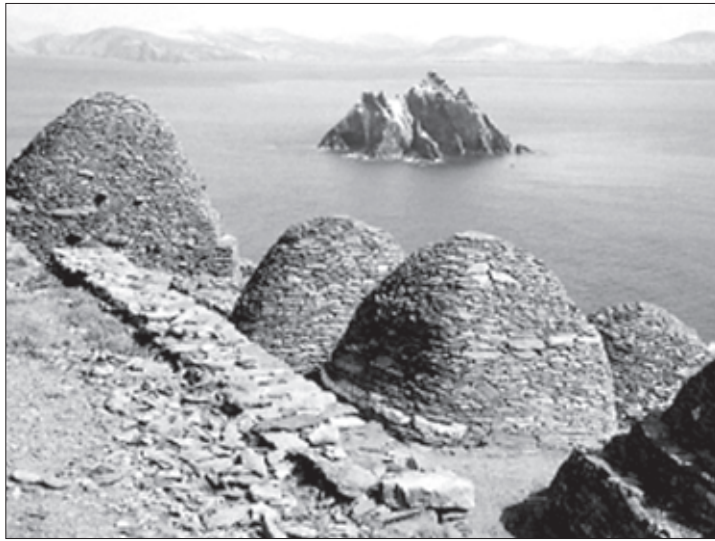
იძლება. გარკვეული ქიმიური ნივთიერებების მოქმედებითა და ალმგზნები თვისებების საშუალებით ეს წყალმცენარე ლურჯად ანათებს. მართალია, მეცნიერებმა ეს მოვლენა მთლიანად ახსნეს და განმარტეს, მაგრამ ტბა მაინც მუდამ გაოცებასა და აღფრთოვანების ინვეს მნახველებში.

6 წლის ბიზნესუენი

უელსში მცხოვრებმა 6 წლის მოლი პრაისმა ბიზნესი გააფართოვა. გოგონამ ტკბილეულის რიგით მესამე მაღაზია გახსნა. რა თქმა უნდა, საქმიანობაში პატარა მოლის დედა — ბეკი პრაისი ეხმარება, თუმცა ის აცხადებს, რომ ბიზნესის მართვა მთლიანად შეილს აბარია.

ეზს სთავაზობს, თითოეულ ახალ პროდუქტს მოლი დახლზე დადებამდე თავად სინჯავს. ეს ტაქტიკა ამართლებს, ვინაიდან მოლის მაღაზიებში ტკბილეულის მოყვარულთა ნამდვილი რიგები დგას. ერთ-ერთი ორიგინალური იდეა, რომელიც მოლის ბიზნესის გაუმჯობესებაში დაეხმარა, მაღაზიაში თერმომეტრის დამონტაჟება იყო. როდესაც ტემპერატურა ეცემა, მოლის ტკბილეულის მაღაზიაში ნაყინის ფასიც იკლებს, რაც მას კლიენტების მოზიდვაში ეხმარება.

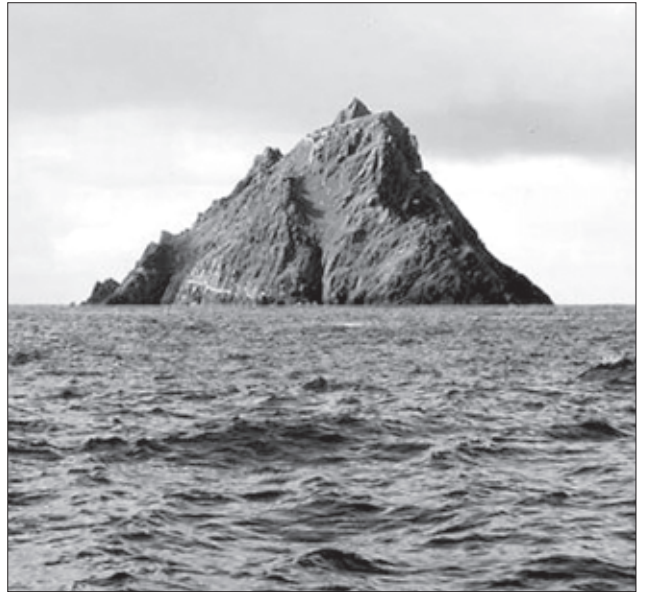

მონასტერი ოკეანეში

Skellig Michael-ი, რაც ირლანდიურ ენაზე მაიკლის კლდე ნიშნავს, ფრიალო კლდეებიანი კუნძულია, რომელიც ატლანტის ოკეანეში მდებარეობს. მონასტერი კლდის მწვერვალზეა აგებული.

VII საუკუნეში კუნძულზე დააარსეს ქრისტიანული მონასტერი, რომელიც მომდევნო 600 წლის მანძილზე ირლანდიის სამონასტრო ცხოვრების ცენტრი იყო. მონასტერში ირლანდიელი ქრისტიანი ბერები ცხოვრობდნენ. ბერები ქვის „სკეპში“ ბინადრობდნენ.

დაახლოებით მე-12 საუკუნეში კლიმატის ცვლილებამ კლდეს დალი დაასვა; ოკეანეში გახშირებულმა გრიალმა, რომლებიც კუნძულს განადგურებდა ემუქრებოდა, ბერე-

სამყარო წვეთი

ფოტოგრაფი მარკუს რეჟელსი ასობით საათს ხარჯავს, რომ მისი ნამუშევარი სრულყოფილი იყოს. იგი ყველანაირად ცდილობს, ხელსაწყოები მომენტით მოკაზმოს და შექმნას შადევი. დროის უმეტეს ნაწილს ფოტოგრაფი ატარებს. რეჟელსი გერმანელია და სწორედ იქ ეწევა თავის საქმიანობას, ყველას შეუძლია ამის გაკეთება, მაგრამ ყველაზე კარგად ეს სწორედ მას გამოსდის, ამიტომ-

მაცაა აღიარებული მსოფლიოში ერთ-ერთ ნამყვან ფოტოგრაფად. მისი შედეგები უბრალოდ გამოგნებელია. მის ნამუშევრებში ნახავთ სურათს, რომელზეც თითქოს დედამინა იმყოფება წყლის წვეთის ტყეობაში. სინამდვილეში სულ სხვანაირად არის საქმე, წყლის წვეთი, რომელიც წინა პლანზეა გადმოტანილი, ეფარება სურათს, რომელზეც დედამინაა გამოსახული და იქმნება ეფექტი, თითქოს ის წყლის წვეთის შიგთავსშია.

2 წლის კოვოი

პატარა კოვოი როისი გილი მხოლოდ 2 წლისაა. ის ავსტრალიაში ცხოვრობს და 6 წლის პონის დააჭენებს. როისი საკუთარი ოჯახის მეშვეობით შთამომავალია, რომელმაც საყვარელ საქმედ მხედრობა აირჩია. როგორც როისის მამა, რაიან გილი აცხადებს, დოლისადმი სიყვარული მის შვილს სისხლში აქვს და ამის გამო უბედნიერესი მამაა მსოფლიოში. «ცხენის ჭენება 5 წლიდან ვისწავლე. დედამისი, სტივისიც ცხენებზეა შეყვარებული. ჩვენი ოჯახი 200 ხბოსა და 300 ცხენს უვლის, ცხენებს დოლისთვის ვამზადებთ. რა გასაკვირია, რომ როისს ცხენები უყვარს, მის გარშემო სხვა სათამაშო არც არაფერია. როდესაც მას ცხენზე ვსვამთ, მინაზე ჩამოსვლა არ სურს», — ამბობს პატარა კოვოის მამა.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

12-წლიანი უიფილობა

ინდოელი ირომ შარმილა ჩანუ, რომელსაც ადგილობრივები მანაპურის (შტატი ინდოეთში) რკინის ლედიც უწოდებს, 12 წელია პროტესტის ნიშნად შიმშილობს.

შარმილა მოითხოვს მანაპურის შტატიდან შეიარაღებული ძალების — AFSPA-ს გაყვანას.

1958 წლის აქტი სამხედროებს რეგიონში თარეშის უფლებას აძლევს; ამ აქტს საზოგადოე-

ბაში დიდი პროტესტი მოჰყვა. სამხედროებს რიგითი სამოქალაქო პირები, შესაძლოა, ტერორისტებად მიეჩნით და უმიზეზოდ დაეპატიმრებიან. ოფიციალური ინფორმაციით, მას შემდეგ, რაც ეს აქტი ძალაში შევიდა, დაახლოებით 25 000 ადამიანი მოკლეს.

ამ ბარბაროსობის შემყურე შარმილა საპროტესტო მოძრაობას შეუერთდა. ის მოხალისედ დადიოდა ინდოეთის სხვადასხვა ქალაქსა და სოფელში, რათა ძალადობის შეხებ ინფორმაცია შეეგროვებოდა. 2000 წლის 4 ნოემბერს კი გამოაცხადა შიმშილობა, რომელიც ან სიკვდილამდე გაგრძელდებოდა, ან ძალადობის შეწყვეტითა და AFSPA-ს ძალების უკან დახევით დასრულდებოდა.

«ქუჩაში სისხლსა და გვამებს გვერდს ვერ ვუქცევდი. ჩემი გადაწყვეტილება მხოლოდ პირადი არ იყო, ეს მთელი მანაპურის მოსახლეობის

სახელით გააკეთე. ეს სიმართლის, სიყვარულისა და მშვიდობის აქციაა», — ამბობს იგი.

შიმშილობის დანაშაულებიდან 3 დღის შემდეგ ქალი სუიციდის მცდელობისთვის დააპატიმრეს, გადაიყვანეს საავადმყოფოში და ნეკროფანი დაუდგეს. შარმილა არ ჭამდა და არ სვამდა, მხოლოდ მშრალი ბამბით იხებდა კბილებს. ორგანიზმის ფუნქციონირებისთვის აუცილებელ ნივთიერებებს მას ნეკროფანით აწვდიან. პროტესტმა მისი ჯანმრთელობა სერიოზული საფრთხის წინაშე დააყენა — მისი ძელები მტვრევადი გახდა.

როგორც ჩანს, ინდოეთის მთავრობა შარმილას პროტესტით ვერ აღფრთოვანდა, თავდაცვის მინისტრმა განაცხადა, რომ შეუძლებელია აქტის ანულირება.

შარმილა დღემდე განაგრძობს პოლიტიკურ პროტესტს. მას უამრავი გულშემატიკვარი ჰყავს.

კეთილშობილი ნორვეგია

ნორვეგიის სოფლებში არის მაღაზიები, რომლებშიც გამყიდველები არ არიან. ყველაფერი ძალიან მარტივია — იყიდით პროდუქტს, ჩააგდებთ ყულაბაში ფულს და თქვენვე აიღებთ ხურდას, რამდენიც გეკუთვნით. ვაჭრობის მომგებიანობა მთლიანად მყიდველების მიმართ ნდობასა და მათ პატიოსნებაზეა დამოკიდებული. იქ არავის არავინ და არაფერი უშლის ხელს, რომ აიღოს ზედმეტი საქონელი ან თუნდაც მთელი დღის ნავაჭრი ფული ჩაიჯიბოს. მაღაზიებში ამ

ფულის სპეციალური ყულაბები პირდაპირ თაროებზე აწყვია.

მაღაზიები ძირითადად ფერმებშია გახსნილი. სწორედ ამ ფერმებში მოჰყავთ პროდუქტი, რომელიც შემდეგ საგულდაგულად იფუთება, კილოგრამებისა და გრამების მიხედვით ფასოვდება და თაროებზე ლაგდება. ფასები ყველაფერს ზედვე აწერია. მყიდველი აირჩევს ყველაფერს, რაც სურს, მივა გადახდის თაროსთან, ჩაყრის ფულს ყულაბაში და ამოიღებს იქიდან იმდენ ხურდას, რამდენიც გეკუთვნის.

უყვარულუბის სიღი

გერმანიის ქალაქ კიოლნში, HOHENCOLERNIS სიღის მოაჯირზე, ათასობით სხვადასხვანაირი კლიტა მიგაგრებულია. ამ სიღს სიყვარულის სიღი დაარქვას, კლიტაების შავის მოვლანამ კი გავრცელება იტალიიდან ჰპოვა. იმ უყვარულუბის კლიტებს კიდევადენ და კატაგდენ, რითაც ისინი თავისი სიყვარულისა და ერთგულების მარადიულობას უკითხავენ დამომსტრიკაბას.

სიყვარულის კლიტები ქალაქ კიოლნის მერიას თვალში არ მოუვიდა და მერს მათი მოშორებაც კი ჰქონდა განზრახული, თუმცა იძულებული გახდა, საზოგადოების აზრს დამორჩილებოდა და «კლიტე დაედო პირზე».

ჩინეთში იხვაბა ქუჩა გადაკეტეს

ჩინეთის პროვინცია ჯეძიანში, მთავარ მაგისტრალურ ქუჩაზე, სადაც ჩვეულებრივ დღეებში მანქანები დაქრიან, იხვების ჯარი გამოჩნდა. ქუჩაზე მიაბიჯებდა 50 000 იხვი, რომლებმაც საგზაო მოძრაობა შეაჩერეს. სანახაობით გაოცებული მძღოლები და მგზავრები მანქანებიდან გადმოდიოდნენ და იხვებს ფოტოებს უღებდნენ. მწყემსს იხვები ფერმიდან გუბურისკენ მიჰყავდა. იხვები რეგულარულად დადიან გუბურაზე და 6 თვის განმავლობაში არც ერთი მათგანი არ დაკარგულა.

«კოლექტიური დეპრესია» საქართველოში

საქართველოს დიდხანს მიიჩნეოდნენ დემოკრატიის მოდელად კავკასიის რესპუბლიკებს შორის, მაგრამ რუსეთთან კონფრონტაციის, ეთნიკური დაძაბულობისა და კორუფციის ზრდის გამო ქვეყნის ინსტიტუტები და კანონის უზენაესობა კვლავ კრიზისშია.

საქართველოში

2003 წლის ნოემბერში ათასობით ადამიანი გამოვიდა თბილისის ქუჩებში არჩევნების გაყალბების გასაპროტესტებლად; ისინი ეღუარდნენ შევარდნაძის გადადგომას მოითხოვდნენ. ამას «ვარდების რევოლუცია» და ხელისუფლებაში სახელმწიფოს მეთაურად ქარიზმატული ოპოზიციონერი ლიდერის — მიხეილ სააკაშვილის მოსვლა მოჰყვა.

ლია საბჭოთა კავშირის დაგრევის შემდეგ მოულოდნელი კოლაფსისა და განმეორებითი კონფლიქტების გამო, — გვიხსნის სტეფანი ჯადი — World Vision Switzerland-ის პროგრამების მენეჯერი.

«სააკაშვილი უკეთესი მომავლის იმედსა და დასავლეთთან დაახლოების სიმბოლოს წარმოადგენდა, — ამბობს ჟურნალისტი ერიკ ჰესლი, რომელიც რეგიონს განსაკუთრებით კარგად იცნობს. — რეჟიმის პირველ წლებში მან კორუფციასთან და ნეპოტიზმთან ომი გამოაცხადა, განახორციელა რა მნიშვნელოვანი რეფორმები ბიუროკრატის კუთხით და ქვეყნის უსაფრთხოების ძალებში. კავკასიაში საქართველო დემოკრატიის მოდელად განიხილებოდა.»

ეს არასამთავრობო ორგანიზაცია საქართველოს რამდენიმე რეგიონსა და აფხაზეთში მუშაობს და ეხმარება ჯანდაცვისა და განათლების სფეროს და საერთოდ, ცხოვრების დონის გაუმჯობესების ხელშეწყობას ცდილობს.

ახლა კი გარდამავალი პროცესი, რომელსაც შევიცარიის განვითარების და თანამშრომლობის სააგენტო (SDC) და სხვადასხვა შევიცარული არასამთავრობო ორგანიზაცია დაეხმარა, როგორც ჩანს, ჩავარდა. კონფლიქტმა, სეპარატისტული აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის რეაქციულმა კამპიანებმა, რომლებსაც მოსკოვი უჭერს მხარს, და აქედან გამომდინარე, დიპლომატიური ურთიერთობების კოლაფსმა რუსეთთან, სიტუაციამ მხოლოდ გააუარესა.

«სოფლებში ადამიანები თავს ირჩენენ იმით, რასაც აწარმოებენ უძველესი მეთოდებით. ჩვენ ვცდილობთ, ახალგაზრდებს ის უნარები შევასწავლოთ, რომლებიც მათ სოფლის მეურნეობაში მუშაობისთვის სჭირდებათ, — აღნიშნავს ჯადი. — ფერმერის ცხოვრებამ მიმზიდველობა დაკარგა, ახალგაზრდები სხვაგვარ მომავალზე ფიქრობენ და ხშირად ემიგრაციაში მიდიან. ბევრ სოფელში მხოლოდ ძალიან ახალგაზრდა და ძალიან მცხოვრები ადამიანები ცხოვრობენ და მუშახელის დეფიციტია.»

«მეზობელი აზერბაიჯანის გან განსხვავებით, საქართველო რუსურსებით მდიდარი არ არის, მისი შიდა ეკონომიკა დიდწილად სოფლის მეურნეობაზეა დამოკიდებული. SDC-ის ცნობით, 2006-2010 წლებში ამ სექტორში დასაქმებულ ადამიანთა რაოდენობა 47% იყო და მისი განმტკიცება სიღარიბის დაძლევისთვის უკიდურესად მნიშვნელოვანია.»

არასამთავრობო ორგანიზაციები კალია რეალურია

«აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის საკითხი, სააკაშვილის ორი დიდი პრობლემა, კვლავ გადაუჭრელია. ამ სტრატეგიულ რეგიონებს, რომლებსაც საერთაშორისო თანამეგობრობა კვლავ საქართველოს წინაშე მიიჩნევს, დე-ფაქტო რუსეთი აკონტროლებს.»

«ეს გაუკვირვებოდა ჩვენსა, — ამბობს ჯადი, რომლის World Vision-ი ერთხელ არასამთავრობო ორგანიზაციაა, რომელსაც გაეროს ორგანიზაციებთან ერთად მთელ ამ რეგიონში პროექტები აქვს. — გვიჩნია სოფელი მიტოვებულია; იმის დროს დაგზავნილი შენობები არასდროს აღდგენილა და საბაზისო მომსახურების დეფიციტია.»

«მართალია, არასამთავრობო ორგანიზაციები უახლოეს მომავალში კონფლიქტზე არ ფიქრობენ, მაგრამ ისინი სიფრთხილით ელოდებიან 2014 წელს, როდესაც სოფლის ოლიმპიური თამაშები და საპრეზიდენტო არჩევნები იგეგმება. ამ დროს ტერიტორიულმა უთანხმოებამ, შესაძლოა, კვლავ თავი იჩინოს.»

«2006 წელს მთელი საქართველო მიინარაღებდა მსოფლიო მხარდაჭერას და ღვინის სერიოზულ ექსპორტს ახორციელებდა რუსეთში, მაგრამ კრემლის ემბარგოს გამო ღვინის წარმოება უმაღლეს 80% ით შემცირდა. თბილისი იკლავდა უკანადაა, ახალი პარტიზანული მოძრაობა, თუმცა ამ მხრივ განსაკუთრებული წარმატებას ვერ მიაღწია.»

რუსეთი — ასე ახლოს და ჯერ კიდევ ასე შორს

სააკაშვილი მისი არჩევის შემდეგ უპირატესობა დასავლეთს, კერძოდ, ევროპას და ნატოს მიანიჭა, რითაც რუსეთთან ურთიერთობების გაუმჯობესება დაიწყო.

«მისი შიდა ეკონომიკა დიდწილად სოფლის მეურნეობაზეა დამოკიდებული. SDC-ის ცნობით, 2006-2010 წლებში ამ სექტორში დასაქმებულ ადამიანთა რაოდენობა 47% იყო და მისი განმტკიცება სიღარიბის დაძლევისთვის უკიდურესად მნიშვნელოვანია.»

სოფლის მეურნეობა — საარსებო აუცილებლობა

საბჭოთა ეპოქაში საქართველო აყავავებულ რეგიონად იყო მიჩნეული, მაგრამ 1991 წლის შემდეგ მისი ეკონომიკა შეირყა და წარმოება ოთხჯერ შემცირდა.

«სააკაშვილი თავის ლეგიტიმაციას კრემლთან პოლიტიკურ ოპონირებაზე აფუძნებს, თამაშობს რა პატრიოტულ გრძნობებზე, — ამბობს ჰესლი. — თუმცა ეკონომიკა სერიოზული დამოკიდებულებების სფეროა. რუსეთი არ არის საქართველოს მხოლოდ მთავარი მიმწოდებელი და კლიენტი, არამედ იქ ცხოვრობს მისი დიასპორის დიდი ნაწილი, რაც სერიოზული ფინანსური რესურსია.»

«ეს არის ქვეყანა, რომელსაც დიდი პოტენციალი აქვს, მაგრამ ღარიბია და ყველაზე მეტად ის ერთგვარი კოლექტიური დეპრესიის მსხვერპლია.»

«შევიცარიის ჩართულობის წყალობით, რომელიც 2009 წლიდან დიპლომატიური ურთიერთობების რეკონსტრუქციის შემდეგ, საქართველოს სურს, საკუთარი გზით წავიდეს, მაგრამ დასაწყისიდანვე სააკაშვილმა გააზრებულია აგრესიული პოლიტიკა არჩია და პუტინს არცერთხელ არ უპასუხია მოწყალეობით.»

წვიდა ანდრია პირველწოდებულის სამონასტრო კომპლექსის სამკალო

ს.ს „გაერთიანებული ტელეკომი“	602602
შპს „ახტალი“	700818
შპს „მაგთიკომი“	200320
შპს „ჯეოსელი“	700305
შპს „ბილინი“	200333

ფოტისა და ხობის ეპარქიის განვითარების ფონდის საბანკო რეკვიზიტები:
 ს.ს „თი ბი სი ბანკის“ ფოთის ფილიალი
 ბანკის კოდი 220101937;
 ა/ა 63636080100001; ს/კ 215141246

საქართველო — პოლიტიკა, ეკონომიკა, საზოგადოება, ადამიანის უფლებები, ისტორია

ესტუბრეტი ჩვენს სივრცეში

<http://www.geworld.ge>

მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა
 გაზეთი ხელმძღვანელოვს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.
 მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
 ტელ.: 234-32-95; e-mail: gazeti@inbox.ru

ISSN 2233-3894